

A trianoni béke centenáriuma

Fejérdy András történész a békeszerződés tanulságairól.
4. oldal

Családi tragédia a Huray-villában

Cholnoky Jenő földrajztudós balatonfüredi kötődése.
8. oldal

Megújul az Esterházy-kastély

Több mint egymilliárd forintból megújul a reformkori városrész legrégebbi műemlék épülete, a jelenleg rossz állapotban, üresen álló, egykori Esterházy-kastély. A várhatóan jövő év őszére elkészülő beruházás részeként a felújított kastélyban nyaralástörténeti látogatóközpont alakítanak ki.

– Balatonfüred dicső múltját mutatja majd be a kastélyban kialakított interaktív kiállítás. Érdekes, látványos tárlat lesz. Az külön öröm, hogy a város egyik legértékesebb épületét tudjuk rehabilitálni – mondta *Bóka István* polgármester az ünnepélyes alapkövetétel alkalmával.

A szívkörház mellett lévő, 1400 négyzetméteres Esterházy-kastély felújítása a világörökségi helyszínnek fejlesztésére kiírt program keretében 1,1 milliárd forintból valósul meg, amihez az önkormányzat 70 millió forinttal járul hozzá. A műemlék épülethez kapcsolódva megépül egy 200 négyzetméteres látogatóközpont, és rendbe teszik az épület kertjét is. A látogatóközpont szolgáltatásokkal, vendéglátókkal egész évben várja majd a vendégeket.

– Ez egy neobarokk épület, amelynek szintjei körülbelül százévenként épültek. Az 1783-ban épült eredeti Esterházy-nyaraló egyszintes volt, 1820-ban készült az első emelet, 1940-ben pedig a második. Nincs a szállónak közösségi tere, ezért gondolkodtunk az új látogatóközpont kialakításában, a kortárs épület a ház belső udvarában, a Balatonra néző oldalon kap helyet. Az épület utca felőli részén kert fogadja majd a látogatókat – válaszolta a balatonfured.hu kérdésre *Herczeg László*

Könyvid László, Bóka István és Konrád Károly az ünnepélyes alapkövetétel alkalmával. Fent és jobbra a leromlott állapotú épület, lent az újjászülető kastély látványterve

építész, tervező, aki hozzátette: az eredeti kastély Balatonfüred legjobb helyén, egy dombon épült, pazar panoráma nyílt innen a tóra, időközben azonban a dombot szinte elhordták, a környék beépült.

– Az Esterházy-kastély rehabilitációja egy szimbolikus beruházás, azt mutatja, hogy hiszünk a nyárban, számítunk a belföldi turistákra. Már most is jók a turisztikai adatok, májusban Balatonfüred az ötödik leglátogatottabb település volt az országban. A városban átgondolt fejlesztések zajlanak, mindig élmény ide eljenni – fogalmazott az alapkövetételkor *Könyvid László*, Magyar Turisztikai Ügynökség turizmusszakmai vezérigazgató-helyettese.

Konrád Károly miniszterhelyettes, államtitkár hangsúlyozta: a Balaton lesz az idei évad fő attrakciója. – A kastély

és benne a tárlat új látványosság lesz nemcsak a városban, de a Balatonnál, új időtöltési lehetőséget kínál az ideérkező turistáknak – mondta az államtitkár.

Az Esterházy-kastély kétemeletes műemlék épülete 1782-ben épült barokk ízlés szerint. A fürdőtelep legmagasabb pontján álló nyaralóház volt az első igényesebb magánépület a reformkori városrészben. Bár több mint 160 évvel ezelőtt az Esterházy család tulajdonában volt, eredeti funkcióját, a méltóságteljes családi nyaralóház szerepét csak rövid ideig töltötte be. Többször bérlők kezelésében állt. Volt vendéglő, 24 szobával rendelkező minőségi szálló, később MÁV-tisztviselők üdülőtelepe. 1944-től a Teleki Pál Tudományos Intézet egy részlege költözött be, itt volt az Államtudományi Intézet

könyv- és térképtára, sőt saját nyomda is üzemelt. 1950-ben a magyar állam tulajdonába került, majd sokáig munkásüdülőként használták. A műemlék épület hosszú évek óta üresen, leromlott állapotban várta sorsát.

A világörökségi helyszínnek fejlesztését szolgáló program

összesen 3,2 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást kapott uniós forrásból. A pályázat konzorciumi együttműködésben valósul meg az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és hazai központi költségvetési előirányzatból.

A balatonfüredi fejlesztés mellett az alábbi beruházások

kezdődnek meg a program keretében:

A Festetics sétány turisztikai fejlesztése, illetve a Festetics-kastély turisztikai szolgáltatásainak bővítése. A szigligeti vár komplex fejlesztése, a badacsonytomaji Kisfaludy út élménysétányá alakítása. A Folly Arborétum borászati kiállítás és látogatóközpontja megépítése, a tihanyi egykori magtár teljes felújítása, az Echo-domb tematikus történeti parkjának kialakítása, valamint az Apátság Múzeum megújítása, napváro terasz kialakítása.

Martinovics Tibor

Balatonfüredi a Balaton fagyija

A balatonfüredi Bagaméri Fagyfaltozó levendulás kajszibarackja nyerte el a Balaton fagyija 2020 címet. A Balaton Turizmus Szövetség által hetedszer meghirdetett versenyre 13 cukrász és fagyaltműhely nevezett. Márton Sándor cukrász fagyija már másodszor vitte el a prímet.

A koronavírus-járvány miatt néhány hetet csúszott

ugyan a megmérettetés, de így is nagy érdeklődés kísérte az évek óta hagyományos eseményt. A négytagú zsűri végigjárta a benevezett fagyaltozókat, és több tényezőt is figyelembe véve hozták meg a döntésüket. A fagyaltok ízét, illatát, állagát, színét vették elsősorban figyelembe, de fontos volt a dekoráció és a praktikum is.

Az idei megmérettetésre több új fagyaltozó is jelentkezett, a zsűri értékelése szerint a kezdeményezés elérte a

Márton Sándor a díjnyertes fagyaltkülönlegességgel

célját, hiszen egyre több minőségi és helyi alapanyagokból készült kézműves fagyaltot kínálnak a balatoni fagyaltozókban. Sőt, ma már fagyaltturizmus is létezik, sokan csak egy jó fagyiert utaznak el egy-egy helyre.

Levendulás kajszibarack elnevezésű fagyaltjával *Márton Sándor*, a Bagaméri fagyaltozó tulajdonosa már másodszor nyerte meg a versenyt, két évvel ezelőtt az Anna-báli csemegével lett első.

Martinovics Tibor

Újra látogathatók a kulturális intézmények

Három hónap kényszerű zárvarattartás után június 20-tól, szombattól újra látogathatók a város kulturális intézményei. Lesz Kékszalag, az eredeti időpontban, azaz augusztus 8-tól megrendezik a borheteiket, az Anna-bálról lapzártánkkor még nem döntöttek.

A járványveszély miatt március közepén zártak be a füredi intézmények, ezt követően csak az online térben találkozhatott a közönség a tárlatokkal.

A szombati nyitást követően a Vaszary Galériában a Top 10 kortárs kiállítás öt napig volt látogatható. Várja a látogatókat a Jókai Emlékház, a Városi Múzeum, a Zsidó Kiválóságok Háza, a Vitorlázeum és a néhány nappal ezelőtt kinyitott Lipták Gábor Városi Könyvtár. A Kisfaludy Galéria júliusban nyílik meg, az Arácsi Népház pedig a felújítási munkák miatt július közepén nyit.

BFN

(Folytatás a 2. oldalon.)

Miért viszik el ritkábban a települési zöldhulladékot?

Többet értetlenül fogadták az önkormányzat áprilisi döntését, miszerint az addigiakhoz képest kevesebb szállításra kerül a városban keletkező zöldhulladékot. A szándék könnyebben értelmezhető annak tudatában, hogy van lokális megoldás, ez pedig a helyben történő komposztálás, amivel a környezetszennyező elszállítás kiiktathatóvá válik.

Magyarországon évi több mint négyszáz kilogramm hulladék keletkezik háztartásonként. Ennek jó része biohulladék, aminek az égetése Balatonfüreden is tilos. A házi komposztálás környezetvédelmileg a legelőnyösebb hasznosítás, hiszen mindenki úgy juthat a körforgásos feldolgozás révén minőségi szerves trágyához, humuszhoz – drága szállítás nélkül –, hogy nem kell műtrágyára és tápanyagokra költenie.

A kevesebb hulladék felelős gondolkodást is jelent. A zöldhulladék kezelése házi komposztálással otthon is egyszerűen megoldható, és olyan kertművelési technológiák alkalmazásával, mint például a mulcsozás. A komposzt tápanyaggal gazdagítja a földet, így segíti a növénye-

ket a fejlődésben. Alapanyagai lehetnek az egyes háztartási maradékok (nyers zöldségek, levelek, gyümölcsök, magok, gyümölcshéj, nyers gabona, kávé, tea, fűszer- és gyógynövények, tojáshéj), illetve az egyszerű zöldhulladék (dió kivételével lomb, levágott fű, apróbb gallyak, faforgács, kizárólag fahamu), ami nemcsak hogy teljesen ingyen van, de a műtrágyákkal szemben vegyszermentes támogatást jelent a növénynek.

Nem lehet viszont a komposztálóba tenni állati termékek maradványait, vastagabb ágakat és gyökereket, állati ürüléket, követ, üveget, műanyagot és építési vagy vegyszerrel kezelt faanyagot. A kertművelési technológiák közül mulcsozással hasznos tápanyagok kerülnek a talajba, és az öntözővíz mennyisége, a plusz tápanyag kijuttatása is csökkenthető.

A gyepterületen maradt nyereség az égvilágon semmi gondot nem okoz, sőt hosszú távon kifejezetten jól tesz a fűnek. A fűnyesedékről a legtöbb embernek automatikusan a hétféle fűnyírás után megmaradó sokszázknyi zöldhulladék jut eszébe. A robotfűnyíró azonban naponta akár többször is nyír, tehát egyszerre minimális mennyiségű fűnyesedéket termel. Kifejezetten jól tesz a fűnek ez az állandó, folyamatos „komposzt”, ami

talajéletre kedvezően hat. A robotfűnyíró telepítése előtt mérlegelni kell annak költségeit, érdemes tudni, hogy a magas fűvel nem, vagy csak nehezen birkózik meg, és mozgásigényes, nagy testű kutyák mellé sem feltétlenül ajánlják, akik ásással egyenlenné teszik a talajt.

Az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Terv előírásai alapján családi házas övezetben, közszolgáltatás keretében évente tíz alkalommal kell biztosítani a zöldhulladék elszállítását, amit az NHKV Zrt. finanszíroz. Ebből két időpont a fenyőfák gyűjtése miatt januárra esik, míg április és november között legalább havi egy-egy alkalmat kell biztosítani. A zöldhulladék-elszállítás korábbi rendszerének fenntartása érdekében a füredi önkormányzat további havi egy alkalommal saját költségvetéséből biztosítja a zöldhulladék szállítását, így alakult ki április 15-től a kéthetenkénti zöldhulladékgyűjtés és -szállítás.

Az NHKV Zrt. előírásai szerint a zöldhulladékot ingyenesen csak az arra rendszeresített hulladékgyűjtő edényben, illetve térítési díj ellenében biológiailag lebomló zsákban lehet kihelyezni. Mivel a zsákok előállításának költsége jelentősen megnövekedett, ezért azok ára is emelkedett, valamint az idejévtől

az új ár a rezsielőfizetés hulladékgyűjtés, -szállítás, -kezelés költségét is tartalmazza. A köteget fás szárú zöldhulladékok elszállításának költségét szintén nem finanszírozza az NHKV Zrt., így azok elszállítására nincs lehetőség.

A korábbiakhoz képest ritkított zöldhulladék-szállítás még így is a térség legolcsóbb és legtöbb szállítási időpontot nyújtó szolgáltatása – hangsúlyozta *Somogyi László*, a Probio Zrt. vezérigazgatója. A zöldhulladékot április 1. és november 30. között tehát kéthetenként, változatlanul szerdai napokon szállítják el, június 24-én, július 8. és 22-én, augusztus 5. és 19-én, szeptember 2., 16. és 30-án, október 14. és 28-án, valamint november 11. és 25-én.

A Balatonfüreden ingatlan- és hulladékszállítási közszolgáltatási szerződéssel rendelkező magánszemély évente legfeljebb 150 kg zöldhulladékot térítésmentesen helyezhet el az Aszfófi úti komposztálótelepen. A beszállításkor az NHKV-nak befizetett utolsó számla és egy fényképes igazolvány bemutatása szükséges. Amennyiben a mennyiség meghaladja az éves, egyszeri 150 kg-ot, akkor tonnánként 9000 forint plusz áfáért lehet a zöldhulladékot ugyanitt elhelyezni.

MA

Újranyíló múzeumok

– A város nagyrendezvényei kapcsán már korábban kiderült, hogy július 30. és augusztus 1. között a vitorlás szövetség megrendezi a Kékszalagot. A kormány jelentős lazításokat vezetett be, így annak sincs akadálya, hogy a borhetek az eredeti időpontban elkezdődjenek. Az Annabál esetében több mindent kell még mérlegelnünk, napokon belül döntünk a sorsáról – tudtuk meg Bóka István polgármestertől lapzártakor, június 21-én.

A város kulturális intézményeinek nyitvatartása:

Vaszary Galéria: szerdavasárnap, 10.00–18.00 óráig
Jókai Mór Emlékház: szerdavasárnap 10.00–18.00 óráig

Városi Múzeum: szerdavasárnap 14.00–18.00 óráig

Vitorlázeum: szerdavasárnap 10.00–18.00 óráig

Zsidó Kiválóságok Háza: kedd–vasárnap 10.00–18.00 óráig

A Kisfaludy Galéria július 1-jén nyit, az Arácsi Népház zárva. A kiállítóház előzetes egyeztetéssel látogatható. Információ: 30/378-1231, 30/502-7131 **BFN**

RENDŐRSÉGI HÍREK

A segítségnyújtás kötelesség

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság felhívja az állampolgárok figyelmét, hogy a segítségnyújtás elmulasztása büncselekmény, akkor is, ha nem kerül emberéletbe.

Balatonfüreden, a Zákonyi Ferenc utcában lévő kerékpárúton sétált egy négyfős társaság május 30-án 17 óra 30 perc körül, mikor egyikük összeütközött egy velük szembe érkező kerékpárossal. A baleset során a kerékpárt hajtó 51 éves nő elesett és megsérült. A balesetben részes 31 éves gyalogos és a társaság további három tagja segítségnyújtás nélkül elment a helyszínről.

Az esetet észlelte egy szolgálaton kívüli rendőr, majd a távozók után sietett, visszatartotta őket, és értesítette a helyi rendőrkapitányságot. A helyszínrre érkező rendőrök a négy gyalogos személyt előállították.

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság büntetőeljárás keretében vizsgálja az eset körülményeit.

A fenti eset kapcsán a rendőrség felhívja az állampolgárok figyelmét, hogy a segítségnyújtást az mulasztja el, aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van.

Közel kilenc évig külföldön bujkált

Németországban fogták el azt a balatonszepezdi férfit, aki ellen több európai elfogatóparancs is érvényben volt.

A Veszprémi Járásbíróság és a Veszprémi Járás és Nyomozó Ügyészség költségvetési csalás, valamint számviteli rendjének megsértése miatt bocsátott ki elfogatóparancsot egy 45 éves balatonszepezdi férfi ellen. Ezenkívül a Veszprémi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja is körözte őt, mert nem végezte el a rá kiszabott közérdekű munkát. Az európai elfogatóparanccsal is körözött férfi közel 9 éve bujkált a hatóságok elől.

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán felmerült információ arra vonatkozóan, hogy a férfi Németországban él. Ennek alapján a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda – kiemelt körözött személyek felkutatására szakosodott – célkörözési alosztályának fejedelmének azonosították, és felkérésükre a német hatóságok a napokban Sonnebergben elfogták a keresett férfit, majd egy németországi büntetés-végrehajtási intézetbe szállították.

A férfi Magyarországnak történő átadásáról a későbbiekben dönt a bíróság.

Halmazta a szabálytalanságokat

Egy 45 éves zánkai lakos június 13-án a déli órákban a 71-es számú főúton, Aszfófi irányból közlekedett német rendszámú személygépkocsijával Balatonfüred felé, miközben átlépte autójával a záróvonalat, és a közlekedési jelzőtábla tiltása ellenére egy járműsor előzésébe kezdett. A járőrök a település belterületén igazoltatták a sofőrt, melynek során megállapították, hogy a külföldön bejegyzett járműnek már egy éve lejárt a műszaki érvényessége, és a férfinak nem is volt engedélye annak vezetéséhez. A járőrök ezután előállították, majd az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése, valamint érvénytelen engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés szabálysértés elkövetése miatt eljárás indítottak ellene.

BFN

A példaértékű katonai életpálya elismerése

Hazai Samu- és Görgei Artúr-életműdíjakat adtak át május 29-én Budapesten, a Honvédelmi Minisztériumban. A rangos elismerést dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter és Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség parancsnoka nyújtotta át a díjazottaknak, köztük Kositzky Attila altábornagynak.

A báró Hazai Samu egykori honvédelmi miniszter nevével fémjelzett életműdíjat példaértékű katonai életpályájuk és kiemelkedően magas parancsnoki teljesítményük elismeréseként kapják a díjazottak. A nyugállományú tisztek vagy altisztek hivatástudatuk, valamint a Magyar Honvédség érdekében végzett kiváló szolgálatteljesítés elismeréseként kaphatnak Görgei Artúr-életműdíjat.

A tárca Kositzky Attila nyugállományú altábornagy

Kositzky Attila ny. altábornagy Fotó: pápa-ma.hu

munkáját Hazai Samu-életműdíjjal,

Dr. Deák János nyugállományú vezérezredes, valamint Kelemen István nyugállományú vezérőrnagy munkáját Görgei Artúr-életműdíjjal ismerték el.

Farágó Fanny

RENDŐRSÉGI FELHÍVÁS

Unokázós csalások miatt további sértettek és tanúk jelentkezését várjuk

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság eljárást indított ismeretlen tettes ellen csalás büntett elkövetésének gyanúja miatt.

A jelenleg rendelkezésre álló adatok szerint az ismeretlen elkövető a közelmúltban idős embereket hívott fel telefonon, ahol a telefonáló a hívott fél szomszédjának vagy az unokájának adta ki magát, illetve arra hivatkozott, hogy az állítólagos unoka közlekedési balesetet szenvedett. Mindegyik alkalommal azt állította a telefonáló, hogy a hivatkozott személy autóbalesetet szenvedett, és az okozott károk rendezése miatt sürgősen pénzre van szüksége, melyért akadályoztatására hivatkozva egy ismerősét küldi.

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság kéri a környékbeli lakosságot, hogy akit a közelmúltban ilyen vagy hasonló történettel kerestek meg, esetleg tudomása van arról, hogy hozzátartozója, rokona, ismerőse hasonló hívást kapott, vegye fel a kapcsolatot a Balatonfüredi Rendőrkapitánysággal (8230 Balatonfüred, Fürdő. u. 15. Pf. 340, telefon: 06-87-482-288), vagy névtelensége megőrzése mellett tegyen bejelentést az ingyenesen hívható 06-80-555-111-es TelefonTanú zöldszámán, illetve a 112-es központi segélyhívó számok valamelyikén.

Megkezdték az innovációs negyed második létesítményének építését

Az Európai Unió 1,2 milliárd forintos támogatásából valósulhat meg a füredi tudáscentrum második üteme. A Fürdő utcai Rendszertudományi Innovációs Központ (RIK) mellett látványos szakaszába érkezett az új épület kivitelezése, ami a Műegyetem első, Budapesten kívüli, jelentős méretű képzőhelye lesz.

– A Műegyetemnek korábban is volt egy továbbképző központja Balatonfüreden, a Rendszertudományi Innovációs Központ 2011-es átadását követően pedig egy komoly szakmai kapcsolat vette kezdetét az intézmény és a város között – mondta a Balatonfüredi Naplónak *Kotán Attila*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) kancellárja. – Itt jellemzően speciális képzési, vállalkozási, mentorálási programok, nyílt innovációs módszertanok bevezetése, elterjesztése volt napirenden, és a Műegyetem a RIK-kel közösen ezt azóta is folytatja. Eredményes időszak áll mögöttünk, amelynek során

Alátványterven a régi és az új épület

egy tudáscentrum kezdett épülni.

Az eredeti elképzelés is az volt, hogy egy többfázisú tudásközpont-fejlesztés valósuljon meg Füreden, ennek második üteme készül most a Fürdő utcában. Az Európai Unió 1,2 milliárd forintos támogatásából megvalósuló beruházást az egyetem saját forrásaival és az önkormányzat saját eszközeivel egészíti

ki. A 2350 négyzetméteres RIK mellett most épülő tudáscentrum csaknem kétezer négyzetméteres lesz, struktúrájában és építészeti stílusában is illeszkedni fog a szomszédos épülethez.

– A tudásközpont egyik motorja a helyi önkormányzat, és személyesen *Bóka István* polgármester, a másik motorja pedig az egyetemünk: fantáziát látunk abban, hogy a

füredi régióban komoly képzésekkel és programokkal jelenjünk meg – mondta a kancellár.

A két, egyenként kétszintes épület együtt egy új innovációs negyedet fog alkotni a városban, és *Kotán Attila* szerint ugyanitt egy harmadik épületre is lehet majd számítani, ahol ipari gyártórendszerműhelyek kaphatnak helyet. A második szakasz szakmailag

is szorosan kapcsolódik a RIK-hez.

– Az innovációs negyedbe minden korosztály számára szeretnénk képzési programokat, kurikuláris, vagyis tananyaghoz kötött képzéseket, de a térségi vállalkozásokat is meg szeretnénk szólítani. Az építkezéssel párhuzamosan jelenleg is zajlik a szakmai-helyek kaphatnak helyet. A második szakasz szakmailag

magok összeállítása. Ezeket fogjuk felkínálni a térség és az ország vállalkozóinak, leendő hallgatóinknak és partnereinknek. Képzők képzése, cégeknek minőségbiztosítási feladatok ellátása, vállalati-vállalkozási igények kiszolgálása alkalmazott kutatási eredményekkel – ez mind szerepel a terveink között. A BME önálló szervezeti egységeként alapvetően a digitalizációval, informatikával, IKT-eszközökkel kapcsolatos szolgáltatásokkal fogunk megjelenni a térségben. Ha a három épületből álló egység létrejön, akkor teljessé válik a városban egy olyan innovatív megoldás, ami egyszerre tudja kiszolgálni a közoktatás, a felsőoktatás, a felnőttképzés és a környékbeli vállalkozók igényeit. Mi pedig azért leszünk büszkékre erre a létesítményre, mert a Műegyetemnek ez az első Budapesten kívüli, jelentős méretű képzőhelye – tette hozzá *Kotán Attila*.

Az önkormányzat, az egyetem és a kivitelező a járványügyi helyzetben is szorosan együttműködött az építkezésen, így tarthatónak tűnik a márciusban elkezdett épület 2021. májusi átadása.

Mórocz Anikó

Felújítás miatt nem látogatható a Lóczy-barlang

Az új fogadóépület látványterve

Javában zajlik a Lóczy-barlang új fogadóépületének építése. A beruházás a tervek szerint jövő tavaszra készül el, addig azonban a népszerű barlang nem látogatható, környezete munkaterület, így ott tartózkodni balesetveszélyes.

A fejlesztést lebonyolító Balaton-felvidéki Nemzeti Park mindenkitől türelmet kér, felhívják a turisták figyelmét, hogy amíg zajlanak a munkálatok, ne látogassák a területet, mert ott jelenleg is nehézségek dolgoznak. A kiemelten védett, turisztikai célpontként is népszerű Lóczy-barlang bejáratánál 270 millió forintos beruházással új, 200 négyzetméteres fogadóépület létesül.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a város önkor-

mánya közösen fejleszti a nemzetközi hírű földrajztudósról elnevezett barlang területét és megközelíthetőségét. A kuriózumnak számító barlangban évente átlagosan 15 ezer látogató fordul meg, a fejlesztés révén sokkal kulturáltabb lesz a barlang közvetlen környezete.

A látogatók számára új fogadóépület létesül. A 200

négyzetméteres épületben, amely egy 50 négyzetméteres fedett teraszt is felölel, a kiszolgálóhelyiségek – pénztár és mellékhelyiségek – mellett egy, a barlangot bemutató interaktív kiállítás kap helyet. A látogatóközpontban a nemzeti parki termékeket árusító ajándékbolt, továbbá helyi specialitásokat kínáló büfé is működni fog. **Martinovics**

Fejlesztések a nemzeti parknál

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a Széchenyi 2020 program keretében elnyert 402,36 millió forint európai uniós támogatás segítségével új látogatóközpontot létesít Balatonfüreden a Lóczy-barlangnál, fejleszti a Hegyestű Geológiai Bemutatóhelyet, illetve a Salföldi Majort. Balatonfüreden a Lóczy-barlangnál új látogatóközpont épül beltéri és szabadtéri interaktív kiállítással, illetve egy geológiai bemutató tanösvénnyel. A Hegyestű Geológiai Bemutatóhely turisztikai fejlesztése részeként a fogadóépület akadály-

mentesítése mellett új játszótér épül, megújulnak a tereplépcsők és a korlátok, illetve a turisták komfortérzetének növelése érdekében kültéri pihenőágyakat, padokat és asztalokat helyeznek el.

A fejlesztés eredményeként a Salföldi Majorban bővül a fogadóépület, továbbá a nemzeti park élővilágát bemutató egyedi pihenőpadok, illetve interaktív hangos táblák kerülnek telepítésre, és új játékelemekkel bővülnek a meglévő játszótérek. A fejlesztés részeként az állatsimogató felújítása és az állatkennekek átalakítása és bővítése is megvalósul.

Tisztelt balatonfüredi polgárok!

1920. június 4-én 16 óra 32 perckor Benárd Ágoston népjóléti miniszter és Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ a versailles-i Nagy-Trianon-palotában aláírta az I. világháborút lezáró békediktátumot. Ezzel Magyarország területének 71 százalékát, magyar ajkú lakosságának 57 százalékát veszítette el.

Magyarország kelet-európai nagy országból kis országgá zsugorodott, elveszítve nyersanyag-lelőhelyeit, termőföldjeit, nagy tudományos-kulturális központjait.

Volt idő, amikor szinte tagadnunk kellett Trianon emlékét, majd lassan megtanultuk elfogadni a veszteséget, és azt találni az anyaország határain kívül élő testvéreinkhez.

Ezt tesszük ma is politikai, gazdasági, kulturális, sőt a civil szerveződések szintjén is.

A Magyar Országgyűlés a 2010. évi 45. törvényével június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává nyilvánította.

E törvény 4.§-a szerint „Az Országgyűlés kötelességének tekinti arra inteni a nemzet ma élő tagjait és a jövőendő nemzedékeket, hogy a trianoni békediktátum okozta nemzeti tragédiára mindörökké emlékezve, más nemzetek tagjaiban okkal sérelmeket keltő hibáinkat is számon tartva, s ezekből okulva, az elmúlt kilencven esztendő küzdelmeiben az összefogás példájából, a nemzeti megújulás eredményeiből erőt merítve, a nemzeti összetartozás erősítésén munkálkodjanak. Ennek érdekében az Országgyűlés június 4-ét, az 1920. évi trianoni békediktátum napját a nemzeti összetartozás napjává nyilvánítja.”

Balatonfüreden, ugyanebben az évben – a Nyugdíjas Polgári Egyesület kezdeményezésére – elhelyeztük Lugossy László trianoni emlékmű című szobrát a Kovászna parkban, amely azóta méltó színhelye az 1920-as eseményekre történő emlékezésnek.

Bóka István polgármester

Fotó: Gazsi

A Covid-19 koronavírus-járvány okozta országos veszélyhelyzet okán nem emlékezhetünk meg a szokásos módon erről a napról. Mégis szükséges – már csak a 100. évforduló okán is – letennünk az emlékezés virágait a balatonfüredi Trianon-emlékműnél is.

Balatonfüred történelmi egyházai a nemzeti összetartozás napján emlékező istentiszteleteket tartottak templomaikban, és 16 óra 30 perckor közösen harangoztak.

A Balatonfüred Néptáncgyűjtés is csatlakozott a #Összetartozás100folk – Körbetáncoljuk a Kárpát-medencét! elnevezésű programhoz.

Balatonfüred Város Önkormányzata – közösen a város kulturális intézményeivel, illetve civil szervezeteivel – több alkalommal is sort kerít a trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulójára történő megemlékezésre. Tervezzük egy tudományos-irodalmi konferencia megtervezését az ősz folyamán, valamint szintén az őszi ünnepkörben több alkalommal is szeretnénk emlékezzük a száz éve történt eseményre.

Az önkormányzat felkérésére dr. Fejérdy András, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet igazgatóhelyettese esszében foglalta össze gondolatait, amelyet lapunk 5. oldalán olvashatnak.

Bóka István polgármester

Közös európai örökség

Praznovszky Mihály az elmúlt száz évről és nemzeti értékeinkről

Praznovszky Mihály irodalomtörténész a karantén időszakát is munkával töltötte. Az eredmény három kötet, közülük kettő régi kedvenceihez, Eötvös Károlyhoz és Mikszáth Kálmánhoz kötődik, a harmadik pedig egy kuriózum: füveskönyv Trianonról.

– Ezek karanténkönyvek?

– A korlátozás elején kiraktam az asztalomra mindazt, amit szerettem volna megcsinálni. Persze közel sem végeztem, hiszen soha nem lehet kész az ember. Hála az informatikának, ma már nem kell a Széchényi könyvtárba elutazni, hogy kuthassunk. Nincs is nyitva, amit nem igazán értek: ha a veszprémi lengyel piacon tolonghat ezer ember, akkor a könyvtárba miért nem mehet be öt? Mind-egy. Néha sokat is dolgoztam, április végén például volt egy hét, amikor föladtam. Fel kellett állnom, és egy héttel sem foglalkoztam. Talán a karanténfeszültség is bennem volt: a bezártság, a kilátástalanság érzete, mivel senki nem tudta, meddig tart, minden programomat törölni kellett. De aztán magamhoz tértem, kiderült az idő, menni kellett dolgozni a kertbe. A feleségemmel sokat kirándultunk Nemesvámos és Veszprémfajs környékén, felfedezve, hogy milyen csodálatosan szép tájban élünk.

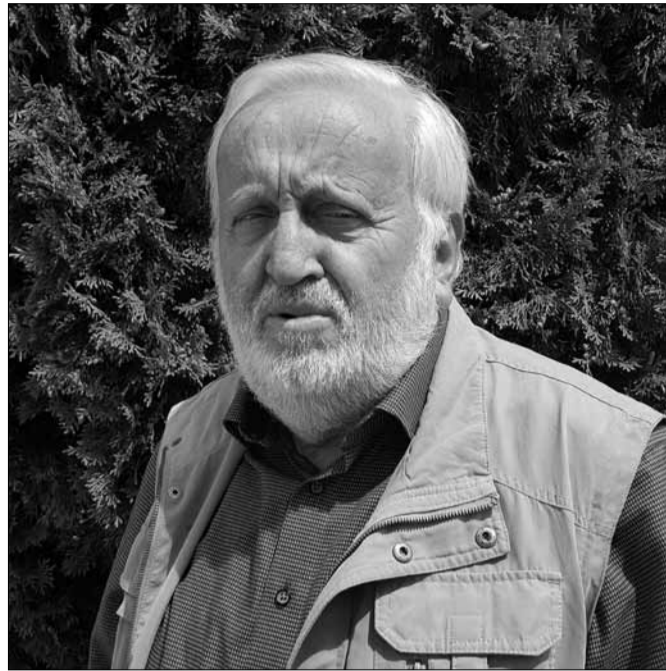
– Írt egy füveskönyvet Trianonról. Miért füveskönyvet?

– Az ötletet Márai adta. Az ő Füves könyve volt az első, ami-ben egyrészt az év négy évszákára szóló napi bölcsességeket, okos gondolatokat, az életben átszűrt tapasztalatokat fogalmazott meg. Gyógyfüveskönyv, ami gyógyít, feliaszt a melankóliából vagy elgondolkodtat. Szegeden van a Lazi kiadó, amelyik füveskönyvsorozatot indított, nagyjából tíz kötetet szerkesztettem bele, s kérdezték, hogy csinálnék-e egyet Trianonról.

– Hogy viszonyul a témához?

– Sokat haboztam. Nem értek a történelemhez, annak ellenére, hogy történelem szakon végeztem, de már elfelejtettem. Időnként nem is bánom a felejtést. Trianonra pedig annyi minden rakódott rá: indulat, értelmezhetetlen és felfoghatatlan gyűlölet, ami persze értelmezhető és felfogható, s épp ez benne a döbbenetes. Egy feltétellel vállaltam az írást: ha a szélsőséges, uszító, ma is érvényes undorító gondolkodásnak nem kell helyet adnom benne. Megpróbáltam hűvösen, józanul, kimérten végigvinni az elmúlt száz évet, s rá kellett döbennem arra, amit egyébként is tudtam, de most életemben láttam: hogy a mi tudásunkból kihagyták Trianont.

Az 1945 utáni nemzedékhez tartozom, az általános iskolában nem is hallottam Trianonról, a gimnáziumban esetleg egy fél mondatot a világháború lezárásaként. Nem voltak hétköznapi ismerőseim, akiknek a szüleit

Praznovszky Mihály aktívan töltötte a karanténidőszakot, melynek ékes bizonyítéka a három új kötete

kitelepítették. Fel kellett nőnem ahhoz, hogy megértssem, mit jelent Trianon. Hozzá kellett olvasnom azoknak az embereknek a drámáját, akik egyszer csak itthon találják magukat Magyarországon, egy vagonban, kiszakítva a szülőföldjük-ről, s naponta megaláztatások sorát élék át. Ez az igazi Trianon. Okos emberek mondataival végigvettem ezeket a szinteket: Székfi Gyula, Németh László, Apponyi és Károlyi, mindenki, akinek volt nekünk szóló gondolata Trianonról.

– Rokona is belekerült?

– Persze. Szerepel benne egy Praznovszky Iván – a mi Iván bácsink –, aki 1971-ben halt meg. A családfánk nagyjából hat csapattal előbb ágazik el. Akkoriban ő volt a párizsi nagykövetség titkára, később pedig nagykövet Párizsban és Madridban. Titkárként ő szervezte a magyar béke delegáció mindennapjait: az utazásukat, az ellátásukat, a sajtójukat, a programjukat, mindent. Testközelből látta az egész trianoni történetet, s nemrég megjelent róla egy nagy, vaskos könyv. Nem volt családja, pesti kukákban szórványosan találták meg az irathagyatékát. Egy okos történész, Zeidler Miklós szedte össze őket, ebből született A Monarchiától Trianonig egy magyar diplomata szemével című szép kötet. Ilyen az, amikor nem vezércikkéből és uszító szövegekből, hanem a hétköznapi szintjéről látjuk Trianont.

Azt kellett érzékelnem, hogy Trianon az a magyar történelmi tény, amiről a történészek, az újságírók és a visszaemlékezők a legtöbbet írták. Ebből a gazdag témából tíz füveskönyvet

össze lehetne állítani. A végső lecsengés az, hogy nem tudunk mit kezdeni Trianonnal. Szerintem a jelenkori Magyarországgal kellene törődni, azzal, ami nekünk van. Korábban útlevél kellett ahhoz, hogy nemzeti értékeink, nagyjaink szülőhelyét felkeressük. Miután ilyen értelemben megszűntek a határok – vagy legalábbis csökkent a jelentőségük –, azt mondhatjuk, hogy amíg van nemzeti örökségünk (Petőfi, Arany, Madách, Mikszáth, Kosztolányi és a többiek), az most már legyen közös európai örökségünk. Töröküdjünk arra, hogy ezek az alkotók megjelenjenek románul, szlovákul, csehül, angolul, franciául vagy németül, így Európa és a világ számára láthatóvá válnak az értékeink. Hogy ilyen besorult állapotban is kicsoda értékeket hordozó, létrehozó nemzet vagyunk, mi mindennel gazdagítjuk a világot.

S fordítva: Nógrádban éltem, és máig szégyellem, hogy nem tanultam meg szlovákul. Holott kellett volna ahhoz, hogy egyenrangúként beszélgesünk vagy vitatkozzunk, esetleg szót emelhessek politikai vagy magánügyeimben. Nekem ez a Trianon-könyv önmagam megismeréséhez vehető, nagyon fontos lépés volt. Ki vagyok én mint magyar – mondja ezt egy lengyel Praznovszky. Csodálatos dolog, ahogyan asszimilálódtak az őseim Magyarországon, hogyan lettünk magyarok, miközben legbelül érezhető egyfajta lengyel identitás is, ami pusztán csak érzelmi állapot, de hát az ember számára az egész világ egy nagy érzelem.

– Ahhoz ön is hozzátett, hogy Eötvös Károlyt és Mik-

száth Kálmánt megismerhesse a világ.

– Örökös, tiszteletbeli elnöke vagyok a Mikszáth Társaságnak, a Kazinczy Társaság pedig tiszteletbeli tagjává választott. Több száz tagjával mindkét társaság egyformán értéket szolgál és értéket ment. Lassan húsz éve írok a Széphalom című, közel ezeroldalas évkönyvükbe, s most összegyűjtöttem az ott megjelent Mikszáth-írásaimat. Így született meg a Mikszáthtal a Felvidéken című, most megjelent könyv, ami százhusz oldalon nyolc írással fogja át. Érdekes, hogy minden esetben a Balatonfüredhez és a Felvidékhez is tudtam kötni Mikszáthot. Nekem plusz-élményt ad, hogy itt élhetek már harminchárom éve.

– Mit lehet tudni az Eötvös Asztalról?

– Erősen titkos szervezet vagyunk. Több mint tíz évvel ezelőtt nagy Eötvös-rajongóként hárman kezdtünk el beszélgetni Eötvös – a vajda – rendkívülségéről. Ekkor adta ki Kállai Szilárd barátom az Utazás a Balaton körül és A balatoni utazás vége című kötetet. Ő forszírozta, hogy üljünk le beszélgetni. De akkor már csináljunk egy Asztalt, mivel Eötvös Pesten minden este hódolók rajában ott ült az Abbázia Kávéház egyik sarkában, és jellegzetes sapkájával a fején mesélt. Persze volt benne sok lódtítás is, mert a mese olyan, mint a füst-felleg: gomolyog-gomolyog, aztán valami kijön belőle.

Mi úgy határoztunk, hogy tizenkét tagnál megállunk. Havonta találkozunk, szinte mindig mindenki eljön, van közöttünk művész, vállalkozó, erdész, mindenféle, s ami nagy dolog: még nem veszünk össze. Beszélgetünk az irodalomról, az életünkről, örülünk egymás sikerének, nagyokat nevetünk, és persze időnként a politika felé is száll a pipánk füstje. Főzünk, kirándulunk, néha meghívunk közénk egy érdekes embert. Játék ez, de amikor egyszer itt volt egy pesti barátunk, *Kövérgyörgy* történész, teljesen meg volt döbbenve, ugyanis Pesten ő olyannal nem találkozott, hogy tizenkét ember hosszú évek óta összefér, véleményt cserél, vitázik, gondolkodik, olykor segítik egymást, s megtartják Eötvöst a XXI. század részére.

Eötvös Károlyt mindenki szerette, egy végtelenül gazdag tudású, mesélőkedvű, ragyogó ember volt, és az itteni tájat rajongásig szerette. Úgyhogy elkezdtem gyűjtögetni tőle mindazt, ami még nem jelent meg nyomtatásban. Most az ötödik-nél tartunk, ebben a témában is benne van huszonöt könyv, de mivel öregszem, ezekből jó lenne évente többet is kiadni.

A balatoni, füredi embereknek ismerniük kell, mert ezekben a könyvekben a sok mese mellett egy csodálatos tájszeretet bontakozik ki. Csak úgy érdemes itt élni, ha rajongok azért, ami itt van. Annyi minden van Eötvösben, amitől sokkal jobban érzem magamat ebben a világban. **Mórocz Anikó**

Ünnepi gondolatok a trianoni békeszerződés centenáriuma

„A trianoni békeszerződés Magyarországtól elszakította népességének és területének kétharmadát, minden ellenséges invázióval szemben nyitott határt hagyott maga után, természetes védelem nélkül. Elvette erdőit, legelőterületeit, bányáit, sóját, olaját, gázlelőhelyeit, vízerőműveit. Annyira feldarabolta folyamai rendszerének természetes egységét, hogy lehetetlenné vált a folyóvizeivel való észszerű gazdálkodás. A mezőgazdaságra korlátozta gazdaságát, ugyanakkor megfosztotta ezt a mezőgazdaságot a fejlesztés minden eszközétől, elszakította szükséges nyersanyagaitól és kiszolgáltatotta a szabályozatlan vizek kényének-kedvének. Még folytathatnám egy darabig a hatalmas károk és igazságtalanságok felsorolását, amelyeket az antant itteni képviselői előttem megvallottak” – így jellemezte egyik első jelentésében a békediktátum következményeit Lorenzo Schioppa, a Szentszék képviselőjében 1920-ban Budapestre érkezett nuncius.

Az elfogulatlan külső szemlélő megállapítását követve valóban hosszán folytathatnák a károk és igazságtalanságok felsorolását. Hozzátehetnénk például, hogy ezek a károk és igazságtalanságok nemcsak az élet gazdasági-politikai dimenziójában érintették az országot, de a vesztes világháború nyomán ránk kényszerített béke az egyének és családok szintjén is traumát okozott. A határok által elszakított családtagok, elveszített munka, idegen hatalom alá került lakhelyről történő menekülés, az anyagi-társadalmi helyzet megroppanása, másodrendű kisebbségi létbe szorulás – csak hogy néhányat említsünk azon következmények közül, amelyek a nagypolitikai eseményeknek csaknem minden mai magyar család felmenőit valamilyen formában érintő hétköznapi „mellékhatásai” voltak.

Vitán felül áll, hogy a vesztes első világháború és az azt követő békediktátum történelmünk tragikus – Moháccsal egy lapon említhető – mélypontjainak egyike. A 21. században felnövekvő ifjú generáció körében talán kezd „kihűlni” a száz évvel ezelőtti események emlékezete, árnyéka azonban a magyarság jelenére is rávetül.

A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy Magyarország 20. századi története hosszú ideig nem adott alkalmat a trauma mélyreható és kiegyensúlyozott feldolgozására. Az őszinte szembenézést olykor a sértett nagyhatalmi öntudat vagy a nemzeti felsőbbrendűség érzete, olykor pedig éppen a rokonság szegény kis ország önsajnálata hátráltatta. A Trianon jelentette kihívásra

esetre nem szabad kizárólag felülről várnunk. Kétségtelen fontos szerepet játszik benne a megfelelő kulturális, emlékeztető- és társadalmpolitika, valamint a világnézettől és pártállástól független közös nemzeti minimum meghatározása, azonban a nemzeti kohézió legalább ugyanolyan mértékben alulról épül: az egyének és helyi közösségek felelőssége. A nyelv, a kultúra és a hagyományok ápolásának kötelezettsége mellett a működő társadalmi szolidaritás jelentőségét szükséges itt kiemelni. A nemzeti összetartozás napjának egyik legaktuálisabb üzenete talán éppen itt fedezhető fel: az ünnep a nemzeti, társadalmi szolidaritás fontosságára emlékeztet és egyúttal arra figyelmeztet,

Koszorúzás Lugossy László Trianoni emlékmű című szobránál a balatonfüredi Kovászna parkban

adott válaszok a bosszú- és revánsvágytól a bűnbakkérésen át a kérdés tabusításán keresztül az önfelmentő mítoszok és összeesküvés-elméletek gyártásáig széles skálán mozogtak.

Legyen szó egyénről vagy nagyobb közösségről, nehéz egy veszteséggel, vereséggel szembenézni. Ahogyan azonban a pszichológiában szinte közhelynek számít, hogy minden krízis lehetőséget kínál a fejlődésre, ugyanúgy igaz ez a társadalom, a nemzeti közösség esetében is. Wolfgang Schivelbusch a vereség kultúrájáról szóló híres munkájában figyelmeztet arra, hogy nagyon sokat tanulhatunk a vereségekből, ha okosan dolgozunk fel őket; ha a kifogások és mentségek keresése helyett a vereséghez vezető okok feltárására és a vereség következményeinek orvoslására törekszünk.

Az elmúlt száz évben folytatott történelmi kutatások eredményeként alapvető konszenzus alakult ki azt illetően, hogy Trianonhoz három fő tényező vezetett, még ha az egyes tényezők súlyának megítélésében el is térnek az értékelések. A megvalósulás módját talán legnagyobb mértékben és legközvetlenebbül a nagyhatalmi politika befolyásolta, amely a legyőzött Osztrák-Magyar Monarchia feldarabolása során a népek önrendelkezési jogára vonatkozó saját elveit sem tartotta be.

Miként arra már Székfi Gyula rámutatott a Három nemzedékben, a katasztrófa méreteiben jelentős szerepet játszott az is, hogy a dualizmus kori magyar belpolitika fókuszában a kulturális-

társadalmi-szociális kérdések helyett a közjogi viták álltak, minek következtében „az államhatalom tragikus széttröszkölés nemzeti társadalmunk kohézió híján egyszer csak magatehetetlenül esett szét”. Végül, de nem utolsósorban azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a török hódoltság százötven éve a magyarság számára kedvezőtlen etnikai átrendeződéshez vezetett a Kárpát-medencében. Márpedig a 19. századi nacionalizmus – a magyar kisebbségpolitikától szinte függetlenül – a Magyar Királyságban élő nemzetiségek számára is az önálló nemzetállam megteremtését tette egyedül kívánatos céllá.

Milyen tanulságot vonhatunk le mindebből száz év múltán a jelenre és a jövőre vonatkozóan? Mindenekelőtt el kell fogadnunk, hogy Magyarország világpolitikai sú-

lya – vagy inkább: relatív súlytalansága – egy objektív adottság. A múltbéli dicsőségre hivatkozó, irreális külpolitikai célokat kitűző közép-, netán nagyhatalmi allűrök éppoly károsak, mint a „merjünk kicsik lenni” hozzáállás. A hozzánk hasonló méretű nemzet számára az érdekérvényesítés akkor lehet hatékony, ha számol a geopolitikai adottságokkal, és céljainak megvalósításához szövetségeseket vagy támogatókat talál a nagyobb hatalmak körében.

További fontos tanulság, hogy a történelem kihívásaira csak egy erős belső kohézióval bíró nemzet képes jó választást adni. Kifejezetten szerencsésnek tartom ezért, hogy Trianon emléknapja nem nemzeti gyásznapként, hanem a nemzeti összetartozás napjaként került emléknapjaink sorába. A nemzet kohéziójának megteremtését minden-

hogy egyénként és közösségként is ezt kell gyakorolnunk.

Hogy ez nem csupán egy álom, vagy megvalósíthatatlan feladat, arra éppen az elmúlt hetek és hónapok eseményei kínálnak bizonyítékot. A koronavírus jelentette kihívás ritkán látott szolidaritási hullámot indított el helyi és országos szinten, de még a határon átvívelően is. A nemzeti összetartozás napja emlékeztessen minket arra, hogy ilyen fajta összefogásra nem csak szélsőséges krízishelyzetben, hanem a békés hétköznapiakban is szükség és lehetőség van. Ez adja a nemzet igazi belső tartását és erejét.

Végül nem kerülhetjük meg a magyar nemzet területi szétszakítottságának kérdését sem. Az előrelépés ráadásul ezen a területen a legnehezebb, mert nemcsak tőlünk függ, hanem csak a Kárpát-medencében velünk együtt élő

többi nemzettel együtt érhető el. A 19–20. század a homogén nemzetállam megteremtését tekintette elrendő célnak. Ebben a paradigmában a Kárpát-medence etnikai sokszínűsége negatív, megváltoztatandó adottságként jelentkezett. A 21. században talán itt az ideje, hogy meghaladjuk ezt a homogén nemzetállamot pie-desztálra emelő modellt. A kiutat nyilván nem a nemzetek és nemzetállamok szerepét és jelentőségét leértékelő, nemzetekfelettséget, kozmopolitizmust hirdető globalizáció jelenti. Nap mint nap hallhatunk és olvashatunk arról, hogy bolygónk egészsége és fennmaradása szempontjából mekkora érték, sőt egyenesen létfontosságú a biodiverzitás. Hasonlóképpen az etnikai sokszínűsége is tekinthetünk olyan gazdagsággal és erőforrással, amely térségünk, országaink és népeink békéjét, gyarapodását és megmaradását szolgálja az új és új történelmi kihívások közepette.

Arra kell tehát törekednünk, hogy a sokszínűséget megőrizve, a kölcsönös tisztelet és megbecsülés jegyében teremtsünk a Kárpát-medence népei között egységet. Az egység alapja lehet térségünk közös történelmi öröksége, valamint mindazok a tapasztalatok, amelyek igazolják, hogy összefogva nagyobb eséllyel tudjuk érvényesíteni közös érdekeinket. Hogy azonban ez az egység ne az értéket és gazdagságot jelentő nemzeti különbségek rovására valósuljon meg, szükség van a nemzeti-kulturális identitás megőrzését biztosító alkotmányos-jogi garanciákra, a kisebbségek önrendelkezési jogának elismerésére.

Őszintén remélem, hogy a trianoni békediktátum 100. évfordulója nem a fájó múltba révedést jelenti számunkra, hanem a fentiek jegyében az emlékezés a jelent és a jövőt fogja szolgálni. Kívánom, hogy a jubileumi visszatekintés erősítse reális önismereten alapuló önbecsülésünket, a nemzetünk tagjai közötti szolidaritást és a Kárpát-medence népei közötti kölcsönös tiszteletet, és ezzel segítse a magyarság megmaradását a harmadik évezredben is. Hogy ez megvalósuljon, rajtunk is múlik: ezért tegyünk szűkebb környezetünkben és a Kárpát-medence történetében osztozó más nemzetek tagjaihoz fűződő személyes kapcsolatainkban is szükség és lehetőség van. Ez adja a nemzet igazi belső tartását és erejét.

Fejérdy András,
az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet igazgatóhelyettese

Balatonfüred Arácsi Népház

A Balatonfüred Kulturális Nonprofit Kft.
2020. augusztus 24 – tól augusztus 28-ig,
naponta 8 – 14 óra között

Játszós-bütykölős tábort szervez az Arácsi Népházban.

A programok közt szerepel játék, társasozás, bütykölések különféle technikákkal. Ha úgy tartja kedvünk, kiruccanunk a természetbe és szabadtéri játékokat játszunk.

A tábor részvételi díja: 6.000 Ft/fő
Jelentkezési határidő: 2020. augusztus 7.
A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Információ, jelentkezés: +36 (30) 502-7131, +36 (30) 378-1231

Balaton Szabadidő és Konferencia Központ - Szabadtéri Színpad, Balatonfüred
2020. július 2. csütörtök 20:30
Jegyár: 2500 Ft/fő, nyugdíjas/diák: 2000Ft/fő

Jegyek válthatók: www.kisfaludyshaz.hu és www.jegy.hu oldalakon,
valamint a Vaszary Galériában,
a Tourinform irodában és előadás előtt a helyszíneken.

Információ: www.kultura.balatonfured.hu, +36 (87) 950-876,
info@furedkult.hu, www.kisfaludyshaz.hu, +36 (30) 305-1606
A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

NAPKÖZIS SPORTTÁBOR

A BALATONFÜREDI KÉZILABDA
SPORTEGYESÜLET
SZERVEZÉSÉBEN

VÁRJUK A 9-14 ÉVES
FIÚK JELENTKEZÉSÉT!
HA SZERETED A
LABDAJÁTÉKOKAT ÉS
SZERETNÉL EGY JÓ
CSAPATBAN ELTÖLTENI
EGY HETET, AKKOR
ITT A HELYED!

IDŐPONTOK:
2020. június 29.-2020. július 3.
2020. augusztus 10.-2020. augusztus 14.
HELYSZÍN: BALATONFÜRED

A TÁBOR
RÉSZVÉTELI DÍJA:
20.000 Ft/fő/hét

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
és JELENTKEZÉS:
bksetabor@gmail.com

- EDZÉSEK
SZAKKÉPZETT
EDZŐK
IRÁNYÍTÁSÁVAL
- NAPI HÁROMSZORI
ÉTKEZÉS
- STRANDJÁTÉKOK
- KIRÁNDULÁS
- JÁTÉKOK

„HÁTIZSÁKKAL VESZPRÉM MEGYÉBEN”

(és azon túl)
A Balatonfüred Kulturális Nonprofit Kft. 2020. július 6-tól augusztus 7-ig, 5 héten
keresztül (hétköznapokon) túratábort szervez!

Július 6. hétfő:	Bemelegítő túra a Lovasi-séd mentén, majd irány Arács	Július 23. csütörtök:	Túra a Fekete-hegyen
Július 7. kedd:	Vászoly rejtelmei	Július 24. péntek:	A Kőszida-szurdok felfedezése (Nagybakómak)
Július 8. szerda:	Balatonfüzötti kis bicajos kör	Július 27. hétfő:	Balatonalmádi Z. jelzés túra
Július 9. csütörtök:	Gyalogszerrel az aszfóti Óreg-hegyre	Július 28. kedd:	Kapolcs, Polon-Bik - hátha megment esik
Július 10. péntek:	Tekergés a Tekeres-völgyben	Július 29. szerda:	Túra a Lagos-tetőre
Július 13. hétfő:	Túra a Kecskévari-kilátóhoz (Urza)	Július 30. csütörtök:	A Horog-völgyi málnásban
Július 14. kedd:	Panorámatúra Pécselynél	Július 31. péntek:	Bicajjal a Fertő-tó körül (teljes kör)
Július 15. szerda:	Bicajtura a Halápra (Tapolcaig vonattal)	Augusztus 3. hétfő:	Kéktúra (Kislőd - Úrkút)
Július 16. csütörtök:	Nagyvásonyi romtura	Augusztus 4. kedd:	Egy nap Arácson
Július 17. péntek:	Kéktúra (Tés - Bakonyháza)	Augusztus 5. szerda:	Hévízi csobbanás bicajjal
Július 20. hétfő:	Túra a Rekettyésben	Augusztus 6. csütörtök:	Kéktúra (Lesencsivánd -Vállus)
Július 21. kedd:	Malom-völgyi túra	Augusztus 7. péntek:	Az elmaradhatatlan Caha túra
Július 22. szerda:	Bicajjal a déli parton		

Információ/túravezető: Törőné H. Ilona +36 (30) 378-1231
A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Ha velünk tartasz, tartalmas nyarad lesz!

Most érdemes napelemrendszer kiépítésén gondolkozni!

Ha most tervezi napelemrendszer felszerelését családi házára, a legjobbkor teszi: folyamatosak a kedvező feltételű pályázatok, ráadásul egy hatalmas tapasztalattal rendelkező céget tudunk a figyelmébe ajánlani: a veszprémi Solar-Rendszerépítő Kft. munkatársai a tervezéstől a kivitelezésig segítenek önnek.

A Solar-Rendszerépítő Kft. az elmúlt 15 év alatt több mint 750 ezer napelemet telepített itthon és külföldön. Jelenleg 35 saját alkalmazottal dolgoznak, családi házakat, ipari csarnokokat és földi telepítési erőműveket építenek. A cég a legkorszerűbb gépekkel, szerszámokkal, anyagokkal dolgozik, naprakészen követve az újításokat és a folyamatosan bővülő igényeket.

Az évek alatt legmagasabb minőséget előállító európai és ázsiai gyártókkal kerültek közvetlen kapcsolatba – LG, Sharp, Fronius –, melyekkel egyben megbízott képzett szervizpartnerek is lettek. A dunántúli régióban például az LG napelemek legnagyobb képviselőjét látják el.

A megrendelőnek csak az elképzelését kell megfogalmaznia, a Solar-Rendszerépítő Kft. teljes körű szolgáltatást nyújt: minden elkötelezettség nélkül előzetesen

felméri az igényeit, elkészíti a kalkulációt, ezt követően pedig a hitelpályázat megírásától kezdve az engedélyezésen át az anyagbeszerzésig és a kivitelezésig minden feladatot elvégez a legmagasabb minőségben.

– A lakosság és a cégek egyre inkább ezt az energiaforrást választják, mert környezetkímélő, olcsó, és most, hogy pályázat is igényelhető hozzá, a korábbinál is kifizetődőbb napelemekkel előállítani a család, illetve a cég számára szükséges elektromos energiát – mondja Szakos Ferenc, aki társával, Puha Tamással hozta létre a Solar-Rendszerépítő Kft.-t.

– Az elmúlt tíz év alatt kevesebb mint a felére csökkent a rendszer ára, miközben a technológia jelentősen fejlettebb lett. A rendszer bekerülési költsége 8–10 év alatt térül meg, az azt követő 20–25 évben ingyenes lesz a megrendelő szá-

mára a villamosenergia-fogyasztás, ez természetesen a minőségi anyag-összeállításra vonatkozik.

A jelenlegi lakossági támogatási formában 10 százalékos előleggel és egyéb ráfordítás nélkül igényelhetnek nullaforintos hitelt a megrendelők, ezután 1–1,5 hónap alatt szolgáltatói és banki ügyintézésel együtt elkészítjük, beüzemeljük a rendszereket.

– Tudni kell, hogy személyre szabott konstrukcióval a hiteltörlesztő részlet kevesebb lehet, mint a megrendelő korábbi havi energiaszámlája – mondja a szakember. – Ha minőségi anyagokból építünk jó rendszert, akkor pedig garantált a plusz tíz év ingyenes energia.

Azt, hogy a lakosság mennyire elkötelezett a költségkímélő megújuló energia mellett, mutatja, hogy a cég felé egyre több megrendelés érkezik.

Solar-Rendszerépítő Kft.

+36(30)298-5585

+36(70)638-2339

info@solar-re.hu

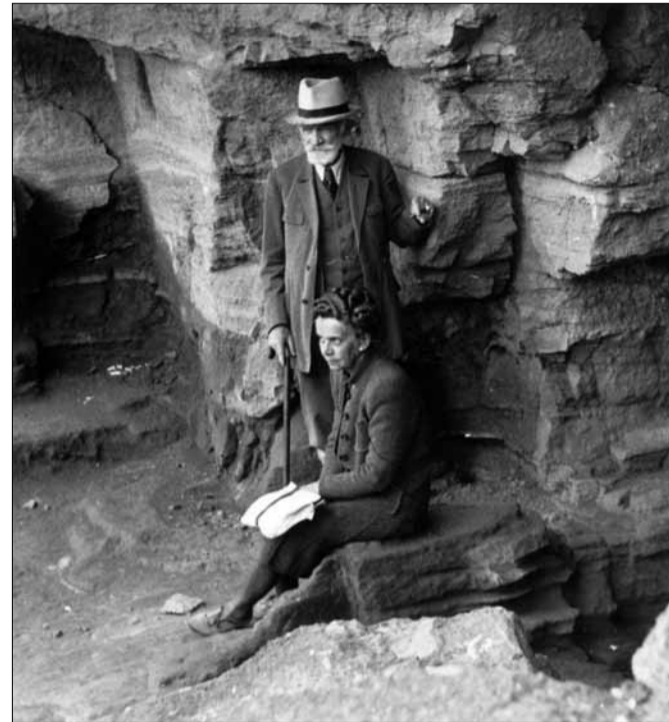
**8200 Veszprém,
Budapest út 75.**

www.napelemveszprem.hu

Családi tragédia a Huray-villában

„Mit ér a hegy, ha nem tükröződik vissza a csendes tó tükrében, s mit ér a kilátás, ha annak határát nem növeli óriássá ... a mindig változó Balaton!” – ez a Cholnoky Jenő-idézet olvasható azon az emléktáblán, amit a balatonfüredi Anna Grand Panteonjának falán 1988-ban avattak fel, a Balatonkutatás kimagasló egyénisége tiszteletére. Kettős évfordulója kapcsán – született Veszprémben, 1870. július 23-án, elhunyt Budapesten, 1950. július 5-én – most rá emlékezünk, felidézve a Balatonfüredhez kötődő emlékeit, amik meglehetősen vegyesek.

Kevesen mondhatják el magukról, hogy egy kizárólag a saját műveit tartalmazó könyvespolcnak támaszkodhatnak. Cholnoky Jenő közéjük tartozott: csaknem fél évszázadot átfogó tudományos tevékenysége ötvenkötetnyi könyvet, illetve hétszáz tudományos és ismeretterjesztő cikket eredményezett. Egy korabeli fotón jól látható, ahogy az alsó sorban cikkeinek gyűjteménye sorakozik, felettük a középső polcon önálló kötetei simulnak egymáshoz, majd legfelül azok a gyűjteményes művek láthatóak, amik elkészítésében társ-szerzőként közreműködött.

Cholnoky Jenő és első feleségének, Barrois Petronellának három gyermeke született: Béla, a botanika későbbi híres tudósa, Tibor, a Kossuth-díjjal is kitüntetett műegyetemi tanár és Ilona. A történetírás szerint az első feleség hosszú betegség után 1917. március 10-én hunyt el, az ekkor 47 éves Cholnoky pedig még ebben az évben, szeptember 11-én feleségül vette egykori tanítványát, az akkor 28 esztendő, brassói szász származású Fink Ida Johanna Elise-t. Cholnoky tehát már régebb óta jól ismerte – a gyerekek dadája volt –, és állítólag az egész családja nagyon szerette Idát. Ezt bizonyítja egy 1913-ban, Brassóban készült fotó is, amin Cholnoky Ida szülei társaságában mintha átkarolná

a fiatal lányt. Ida haláláig hűséges társa volt Cholnoky Jenőnek.

A tudós hetvenéves volt, amikor 1940-ben nyugállományba vonult, ám csak a katedrától vonult vissza, az írástól nem. Kitartóan dolgozott az élete fő művének tekintett Emberföldrajzon. A második világháború végének szörnyűségeit Cholnoky Balatonfüreden vészelte át, a Huray-villában (akkor még Opravillpanzió), ahol feleségével 1927-től nyaranta dolgozott és pihent, a panzió nyugati épületének emeletén. Naplója tanúsága szerint „a főépület földszintes, kényelmes szobák és egy veranda van benne. A második épület egyemeletes, és ennek emeletén szép nagy szoba és veranda van, s mellette jobbról és balról a tetőzet alatt cselédszobák vannak.” Cholnokyék ezt a felső szobát bérelték ki minden évben, tizenkilenc éven át itt nyaraltak.

A Veszprémben megjelenő Vár Ucca Tizenhét című „negyedévkönyv” 1998. évi 2. számában napvilágot látott önéletrajzából tudjuk, hogy a második világháború végén megrendítő családi tragédia érte. 1945. március 25-én szovjet katonai alakulatok érkeztek Balatonfüredre, ahol a család tartózkodott. A házban – ahol Cholnoky, a felesége és anyósa mellett a francia követéségi munkatársai is laktak – a katonák Cholnoky Jenőt és anyósát az egyik szobába zárták,

A felső képeken Cholnoky Jenő Fink Ida Johanna Elise társaságában, jobbra lent első feleségével és gyermekeikkel

míg feleségét egy másik helyiségbe vitték. Ida egy hónappal később a füredi szanatóriumban halt bele a rajta elkövetett erőszak következményeibe, az ekkor szerzett nemi betegség okozta vérmérgezésből fellépő tüdőgyulladásba. Az arácsi II. sz. katolikus (jelenleg: Passuth László) temetőben nyugszik.

Cholnoky önéletrajza XXI. fejezetének – ahol mindezt földszintes, kényelmes szobák tragédiája címet adta. A Honismeret című folyóirat 2010-ben megjelent 38. évfolyamának 4. számában dr. Polgárdy Géza írása szerint „a tudós ezek után egy testileg-lelkileg megtört, beteg öregember volt. Sem az említett Emberföldrajz című könyve, sem további elkészült munkái nem akadtak kiadóra. Mindez teljes letargiába süllyesztette. Környezete unszolására 1946 júliusában még házasságot kötött volt egyetemi munkatársával, Vadas Jolánnal, aki élete utolsó pillanatáig ápolta és gondozta az öreg tudóst. Rákbetegsége végül 1950 nyarán szőlította el. Sírja a fővárosban, a Nemzeti Pantheonnak nevezett Kerepesi úti temetőben található.”

Emlékét Füreden a már említett panteoni márványtáblán kívül a húsz évvel később,

2008-ban a Nők a Balatonért Egyesület (NABE) arácsi csoportja által kezdeményezett, Cholnoky születésnapján felavatott emlékoszlop is őrzi. A vörös permi homokkőből készült oszlop a Koloskavölgy bejáratánál szintén ekkor átadott, Cholnokyról elnevezett pihenőparkban lelt otthonra, a Koloska és a Béke utca találkozásánál. A parkot Kasszián Ágota tervezte, a környezetbe illő padokat és asztalt Szalay Tamás balatonszőlősi asztalosmester készítette, a kő Takács Miklós önkormányzati képviselő ajándéka, valamint az emlékhely megvalósítását Kutas Árpád egykori alpolgármester is támogatta. Az avatás alkalmával Cholnoky munkásságát, hazai és nemzetközi pályáját a Magyar Állami Földtani Intézet tudományos főmunkatársa, dr. Cserey Tibor ismertette. Az emlékoszlopon 2011-ben helyezték el Balás Eszter dombozművét és reliefjét.

Azt már dr. Csolnoky Ferenc, a veszprémi kórház igazgató-főorvosának és egyben alapítójának dédunokájától, Illényi Katalintól tudjuk, hogy Arácson volt a Csolnokyak család villája, amit Csolnoky Ferenc a testvérétől, dr. Csolnoky László veszprémi ügyvédtől 1900. augusztus 1-jén vásárolt meg. A Füredi História 2012. évi első számában közölt írás szerint a közel 17 600 négyzetméteres terület és a rajta levő ház 1967-ig

Illényi Katalin nagymamájának birtoka volt, megbújva a szőlőtáblák és házak között, közel az Arácsi úthoz, de távol a kíváncsi szemektől. Megközelíteni a református temető mellett lévő Balaton utcán keresztül lehet, a Szőlőkalja utca (korábban Péterhegy-alja utca) vége már a díszkertbe tokkollik, ami ősfáival és virágaival övezi a villát. A „Csolnoky-villa” egy másik földrajztudós, Lóczy Lajos villájának szomszédságában állott.

(A vezetéknev nem elírás, ugyanis a család idősebb tagjai még a Csolnoky, míg a gyerekek már a Cholnoky formát használták.)

Cholnoky Jenőt az arácsi házban napi vendégként üdvözölték. „Apai nagybátyám, Ferencsik János karmester is sokat időzött nagymamámnál, és hogy beleszeretett a füredi tájba, ez is nagymamám érdeme. Több operaházi tagot is vonzott magával, ilyenkor hatalmas jókedv és hangulat uralta a házunkat. Mivel Füreden volt az Operaház horgásztanyája is, sok művész látogatott fel hozzánk egy-két pohár borra és a hozzá tartozó vendégmarasztaló pogácsára. Nagybátyám később, 1954-ben házat is vett Füreden, fent a Tamás-hegyen, a Koloskavölgy másik oldalán” – emlékezik vissza Illényi Katalin, aki egy Cholnoky Tibor (Jenő fia) által 1948. július 25-én Arácsi fák címmel írt vers részletét is közli:

„Na, végre újra itt vagyunk megint
Elhagyva munkát, gondot és a kint.
Végigabáltunk pompás vacsorát
S fölénk borulnak vén arácsi fák.
Öreg fiúk! Vén ordas törzsetek
Még látta itt a régi életem.
Nyüzsögött ám akkor víg gyermekesereg
WC fenéket rúddal mérte meg.
Szomszéd villákat szedtek szerte szét,
Kutatva ott az élet kezdetét.
Tudásszomjuktól minden szenvedett
Ki erre járt, kereszteteket vetett.
Én nem nyugtotok, minden szín igaz
Ezt tudja itt a fű, a föld, a gaz.
Kőkút kávéja, mit rajzolt apám
Diákkorában tiszter is talán.
A régi pince bolthajtása
És a szőlőlét eresztő régi prés.
És elsősorban tudja minden ág
Tirajtatok ti vén arácsi fák
Akármilyen lesz ám, itt az életet
Gáncsolni, kötni éppen nem lehet!
Megy az magától kijelölt úton,
S ezért remélem, biztosan tudom
Előre látva néhány évre tán
Mint két eget, át vén arácsi fán:
Majd nem sokára eltűnik a csend,
A kis szobákban megszűnik a rend.
Apró lábak dobognak szerte szét
Hogy néha veszi ember majd esztét!
De mit sejtsem! Hát kimondom itt!
– Tetszik, nem tetszik, rajta nem segít!
– Nyüzsögnek majd imposztor unokák,
Alattatok ti vén arácsi fák!
Akkor zúgjátok újból végre hát
A Cholnokyak víg bohém dalát.
Ti görbetörzsű vén arácsi fák!”

(A források közléséért köszönet Tóth-Bencze Tamásnak, a Balatonfüredi Városi Helytörténelmi Gyűjtemény munkatársának.)

Mórocz Anikó

2020. július 16. csütörtök 20.30 óra
Balaton Szabadidő és
Konferencia Központ - Szabadtéri Színpad

LÖVÖLDE TÉR
KERN ANDRÁS
ESTJE

Vendég: **HERNÁDI JUDIT**
és **HEILIG GÁBOR**

USZODAI
SZÍNHÁZ
ESTÉK
2020.
Balatonfüred

Cholnokyak a Balaton körül

A veszprémi Cholnoky család története szorosan kapcsolódik a Balatonhoz és a Balaton-felvidékhez.

Cholnoky Jenő földrajztudós szülei, Csolnoky László ügyvéd és Zombath Krisztina Arácon ismerkedtek meg. A pár 1867-ben házasodott össze, nyolc gyermekük született, közülük a második gyermek volt Cholnoky Jenő (1870). Apja – a jól kereső ügyvéd – nyaralót is vásárolt családjá részére Balatonarácson (Péter-hegyalja dűlő 150., ma Szőlőkalja utca 23.). Csolnoky László és testvérei, ifj. Csolnoky Ferenc orvos és Csolnoky István jegyző aktívan részt vettek a Balaton-felvidék társadalmi, kulturális életében. László tagja volt a Balatontavi Gözhajózási Részvénytársaság igazgatóságának Balatonfüreden, Ferenc és István pedig 1884-ben ott volt a Kisfaludy gözös második útján. A Cholnoky család a nyarakat rendszeresen az arácsi házban töltötte.

Az ifjú Cholnoky Jenő természettudományos kíváncsiságának kielégítésére szinte minden adott volt a Balaton mellékén; vízpart, hegyek, völgyek, patakok, források. Már gyermekként sokat kirándult a közeli Tamás- és Péter-hegyen, járta a Koloska-völgyet, és megfigyelte a természet szépségeit, az időjárás változását és a Balaton színeit. A villa teraszán kis meteorológiai állomást is berendezett magának, ahol rendszeresen leolvasta a hőmérséklet és a csapadék alakulását. Cholnoky a veszprémi piaristáknál érettségizett, majd a Műegyetemen folytatta tanulmányait. Az ifjú kutatót 1894-ben Lóczy Lajos geológus áthívta a Pázmány Péter Tudományegyetemre, ahol bekapcsolódott a Balaton tudományos tanulmányozásába.

Lóczy ajánlására eljutott Kínába, ahol 1896–1898 között jelentős felfedezéseket tett. Kettejük barátságát jól példázza, hogy Cholnoky két gyermekének (Béla és Ilona) Lóczy Lajosné volt a keresztanyja. Hazatérése után folytatta a Balaton-kutatást, munkáját dicsérik a Balaton-monográfiában napvilágot látott írások; A Balaton limnológiája (1897), A Balaton szintüneményei (1906), A Balaton jege (1907) és A Balaton hidrográfiaja (1918) című rész is. Akkoriban nem volt a világnak még egy tava, amit olyan alaposan, olyan részletesen tanulmányoztak volna, mint a Balatont.

A természetvédelem egyik első szószólójaként felemelte hangját a badacsonyi bazaltorgonák és a tihanyi gejzirkúpok védelmében. Szorgalmazta a Balaton-felvidéki templomromok megmentését, felvetette egy Tihanyi Nemzeti Park létrehozásának

ötletét is. Cholnoky Jenő jól rajzolt, vázlatait és grafikáit tudományos munkáiban használta fel. Szabadidejében gyakran fogott ecsetet és örökölte meg a Balaton-felvidék szépségeit. A századforduló idején édesapja tönkrement, így elvesztették arácsi villájukat. Apjának ezenkívül ingatlanja volt még Csupakon és Balatonkövesden is. A nyaralót Cholnoky nagybátyja, ifj. Csolnoky Ferenc orvos vásárolta meg egy véletlen folytán. Csolnoky Ferenc és László fivérének, Csolnoky István jegyző és albírónak is volt Arácon szőlője és háza a part közelében. Az árverésre István ment el és licitált bátyja, Ferenc nevében. Hogy minél magasabb áron keljen el a nyaraló, próbálta az árat felverni, de a „mutatvány” olyan jól sikerült, hogy végül akarata ellenére ő nyerte meg az árverést, és a családjuk tulajdonában maradt a villa.

Cholnoky Jenő később, budapesti egyetemi tanári éveitől kezdve minden évben a Balatonnál nyaralt. Eleinte Révfülpön, aztán a balatonfüredi Döry-villában, majd hosszú éveken át kedvenc helyén, az Opravill panzióban (Huray-villa). Cholnoky Jenőnél Arácon temették el. A családból többen nyugszanak a településen: Csolnoky István 1910-ben, Cholnoky Jenő unokahúga (Cholnoky Erzsébet lánya), Zelovich Magda 1978-ban szintén itt hunyt el.

A tudós egész életében hűen ragaszkodott a Balaton-felvidékhez, amit a világ legszebb tájának tartott. Egyik legismertebb műve a Balaton, ami a Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára sorozatban jelent meg 1936-ban. Nehéz lenne tudományos eredményeit röviden összefoglalni. A folyóvizek morfológiája, a teraszok képződés, a szél és felszínformálás, a futóhomok mozgásai, karszt- és barlangtani elméletek, meteorológiai megfigyelések (európai monszunjelenség, bakonyi főszele), az éghajlat és a talaj kapcsolata, a klimatikus felszínalakítás, társadalomföldrajzi problémák, a településföldrajz, pedagógiai javaslatok a földrajztanítással kapcsolatban – mind az életművét képezték. Cholnoky Jenő 1950-ben bekövetkezett halála után számos emlékjelet állítottak neki a tó körül. Emléktáblája van Balatonfüreden, Arácon emlékpark és egy emlékkő viseli nevét, Keszthelyen pedig egy mellszobor őrzi a geográfus emlékét. Utcat neveztek el róla Balatonfüreden, Keszthelyen és Siófokon. A leszármazottaknak ma is a Balatonnál vannak nyaralói. Az arácsi évek emlékének szellemében Cholnoky Jenő két unokája, Tamás és Péter sem véletlenül kapta ezt a keresztnévét.

Rybár Olivér

Rybár Olivér

Rybár Olivér geográfus, földrajztanár, helytörténeti kutató 2008 óta kutatja Cholnoky Jenő geográfus életét és munkásságát. Balatonfüreden Lóczy Lajos élete és munkássága kapcsán vezetett tematikus sétákat, kezdeményezte Cholnoky Jenő szobrának felállítását. 2016-ban segédkezett a csatár-hegyi Cholnoky-emléktábla létrehozásában is. 2016 óta foglalkozik a család részletesebb történetével is, jelenleg megjelenés alatt áll a Cholnoky család története című könyve.)

A Quasimodo-költőverseny fesztivállá nővi ki magát

A több évtizedes hagyományjal bíró Salvatore Quasimodo-költőverseny a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa együttműködés keretében idén megteszi első lépéseit, hogy a költészet és az irodalmi rövid műfajok fesztiváljává bővüljön.

A Nobel-díjas Salvatore Quasimodo 1961-es, balatonfüredi tartózkodása emlékére 1992 óta évről évre megrendezett költőverseny a magyar irodalmi élet neves eseménye, amelyet az olasz kulturális élet is számon tart. A költőversenyre több száz magyar és külföldi pályázat érkezik minden évben, amelyek közül szakmai zsűri választja ki a legjobbakat.

A Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa támogatásával, valamint a Magyar Írószövetség és a Szépirok Társasága együttműködésében a költőverseny szervezői elérkezettnek látják az időt, hogy a nagy hagyományokkal bíró éves eseményt többnapos, a költészetet és az irodalmi rövid műfajokat felkaroló fesztivállá bővítsék.

A fesztivál keretében Balatonfüred városa szeptember 18. és 20. között ismét meghirdeti a költőversenyt is, amelyre június 12-ig várták a

Pillanatkép a tavalyi költőverseny egyik műhelybeszélgetéséről

jelentkezőket, akik két, kiadatlannal verssel pályázhattak a négyszázezer forinttal jutalmazott Quasimodo-emlékdíjra.

Az idei, háromnapos fesztiválon költészet, irodalommal foglalkozó rendezvényeken találkozhatnak a fesztivál résztvevői, a külföldi vendégek, a magyar irodalmi élet szereplői és az irodalomszereplő közönség. A költőverseny mellett megrendezik a beadott versekből összeállított versmaraton, csakúgy, mint az elmúlt évek díjnyertes versei-

re kiírt dalversenyt, valamint egy irodalmi-társadalmi kérdésekkel foglalkozó szimpóziumot.

A Salvatore Quasimodo-költőverseny fesztivállá való alakulása egyben a szervezők jövőbe vetett hitét is tükrözi. A világméretű, emberi életeket, a társadalom épségét veszélyeztető, az emberi együttélést elhanyagoló járvány utáni idők reményében dolgoznak egy olyan eseményen, amely a költészetet és az élet ünnepe. Éppen úgy, ahogy annak idején tette Salvatore

Quasimodo, aki gyógyulásának emlékére fát ültetett a füredi Tagore sétányon, és versben fogalmazta meg a balaton-tájhoz, a városhoz fűződő érzéseit.

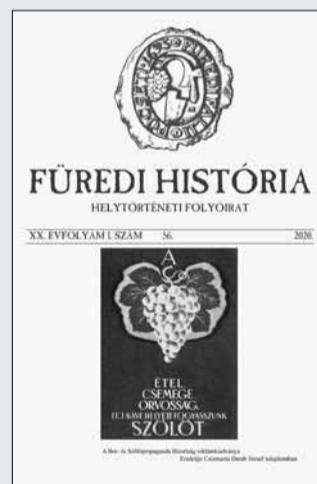
A Salvatore Quasimodo-fesztivál támogatói Balatonfüred Város Önkormányzata, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kulturális államtitkársága, a Veszprém-Balaton 2023 Zrt. és az Olasz Köztársaság Nagykövetsége.

A pályázati felhívások a www.balatonfured.hu honlapról érhetőek el. **BFN**

Megjelent a Füredi História új száma

Az idén húszéves folyóirat 56. száma negyvenoldalon aktuális írásokkal, érdekes tanulmányokkal, cikkekkel, fotókkal, képekkel illusztrálva jelentkezik ismét.

- A lap tartalmából:
- ♦ **Játszi órák – Z. Karkovány Judit** tanulmánya Endrődi Sándor költészetéről;
 - ♦ **Száz éve írták – Tóth-Bencze Tamás** összeállítása a korabeli sajtó érdekességeiből;
 - ♦ **A Himalájától a Balatonig: 100 éve halt meg id. Lóczy Lajos – Tóth-Bencze Tamás** írása;
 - ♦ **Dicenty Dezső (1884–1965)** Balatonfüredi Emlékezete – a nagy nevű agrogeológus, szőlész-borász szakember munkásságát **Csizmazia Darab József** méltatja családi emlékek és dokumentumok alapján;
 - ♦ **Németh László és a füredi gimnázium: A katedrán Németh László – Bakonyi István** visszaemlékezése és a nagy író 1970-ben megtartott előadásának szövege;
 - ♦ **Beszámoló az egyesület éves tevékenységéről – Budáné Bocsor Ágnes** In me-

moriam Wöller István – Megemlékezés a hazai vízimalmok nemrég elhunyt tudós szakértőjéről, a Balatonfüredi malmok című könyv szerzőjéről, **Takács Miklós** írása.

A Füredi História a szokott áruhelyeken változatlan, 400 forintos áron megvásárolható. (Városi Könyvtár, Vaszaryvilla, Városi Múzeum, Tourinform-iroda, Bodorka Látogatóközpont, Arácsi Népház, Grafit Papír-Írószerszám-Bolt (Köztársaság u. 18.), Zsidó Kiválóságok Háza (Bajcsy-Zsilinszky u. 32.), szivkőházi könyvesbolt. **BFN**

Lóczy-centenárium

Hetvenéves korában Balatonfüreden hunyt el Lóczy Lajos. Halálának évfordulóján emlékeztek a tudós geológusra, akinek a Balaton eddig megjelent legalaposabb leírását köszönhetjük.

Lóczy Lajos halálának századik évfordulóján a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesü-

let, a Lóczy Lajos Turista Emlékbizottság, Balatonfüred Város Önkormányzata, a Lóczy gimnázium, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a Lóczy-centenárium szervezői vittek virágot az arácsi temetőbe Lóczy Lajos sírjához. A város összettel többnapos emlékünneppel tiszteleg a korszakalkotó geológus-geográfus munkássága előtt. **CSK**

Újra nyitva a Lipták Gábor Városi Könyvtár

A következő nyitva tartás szerint várja az olvasókat:
kedd: 10-19, szerda és csütörtök: 10-17, péntek: 8-17, szombat: 8-13 óra között.

Rendhagyó vetítések

Veszprém–Balaton Filmpiknik klasszikus és új alkotásokkal

Az eredetileg június közepére tervezett új filmes eseményt szeptember 3–5-e között szervezik meg, a halasztás oka a koronavírus ellen bevezetett, a rendezvényeket is érintő korlátozás. A Veszprém–Balaton Filmpikniken rendhagyó szabadtéri helyszíneken a Magyar Mozgóképi Szemle díjazottjait és hazai filmklasszikusokat mutatnak majd be.

Az időpont-módosítás és a járványhelyzet kapcsán az esemény új célt is kapott:

– Több mint két hónapja zártak be a hazai mozik, ennyi idő alatt már azok is kiegészültek a nagyvásznas élményre, akik ritkán látogatnak filmszínházba. A hangulatos veszprémi és Balaton-parti vetítésekkel

szeretnénk kellőképpen izgalmas közeget teremteni annak érdekében, hogy a magyar filmek és a közönség újra egymásra találhasson. A Filmpiknikre mi nem is pusztán mozgóképes eseményként te-

kintünk, kísérőprogramokat, zenéi és gasztrorendezvényeket is szervezünk – mondta *Muszatics Péter*, az esemény művészeti igazgatója.

Az Európa Kulturális Fővárosa program keretében meg-

valósuló új filmes esemény a Veszprém–Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program, a Nemzeti Film Intézet és a Magyar Filmakadémia szoros együttműködéséből születik meg. **BFN**

Nekem van kutyám, vagy neki van embere?

Bukfenc és Jeromos után Janka. Vagyis egy szeszélyes, izig-vérig nő, akit ráadásul szabadnak nevelnek. Hogy mi lett ebből, az kiderül a Veszprémhez eltephetetlen szálakkal fűződő etológusprofesszor, Csányi Vilmos nemrég megjelent *Édes Janka* című könyvéből.

Jeromos egy kivételes kutya volt, különleges érzelmi képességű barátja a professzornak. Saját elgondolásokkal rendelkező, független egyéniség. Sok évvel ezelőtt, tizennégy éves korában hagyta el az etológust, aki feleségével, *Évával* azóta is vágyott a „Jeromos-élményre”. Hát most megkapták, Janka ugyanis majdnem pontos mása Jeromosnak – legalábbis genetikailag –, de mint a neve is mutatja: lány, vagyis inkább egy igazi nő.

Jeromos egy vonzó, szürke pumi hölgy és egy arra sétáló husky út gyermeke volt, aki a mamájától kapta egyetlen X kromoszómáját. Janka – aki Jeromos mamája után kapta nevét – ugyancsak pumi-husky hibrid, de mivel szuka lett, így a papájától is kapott egy X-et, amitől a viselkedése eltávolodott a függetlenséget elsődlegesnek tekintő husky irányába. Nem szeret zárt helyen tartózkodni és utálja a meleget.

Újabb szőrös gyerek került tehát a családba, nem titkoltan azért, hogy különösebb idomítás nélkül, pusztán érdeklődve figyeljék önálló viselkedését. Magyarán: a kutyaetológusnak van egy engedett nő, akivel a professzor okos férfi módjára

dekládó és értelmes, szabad kutyája, ő pedig a feleségével nála lakik. Innét kezdődnek a kalandok földön és vízben, amiket sokak örömeire Csányi professzor a rá jellemző szórakoztató, tudományt sem nélkülöző formában ad közre. Például, hogy az akkor még meglévő, hön szeretett és dédelgetett nógrádi botanikus kertjükben – amiben öt-hat száz féle válogatott növény burjánzott – hogyan ásta ki Janka előszeretettel a királyli-liomok hagymáit...

Mese nincs, ő egy szabad-jára engedett nő, akivel a professzor okos férfi módjára

viselkedik: fátyolos szemmel gyönyörködik benne, megfigyeli, és esze ágában sincs megváltoztatni. Biztos lehetne Jankát is fegyelmzett viselkedésre kényszeríteni, de ahhoz meg kéne törni, a professzort viszont nem az érdekli, hogy mire lehetne megtanítani fegyelmzéssel. Janka pedig embernek tekinti magát, amit mi sem bizonyít jobban, hogy együtt kíván étkezni a családdal: az ő nem kevésbé finom ételére kell, hogy kerüljön a gazdi tányérjából is kóstoló, és hisztis cirkuszt képes csapni, ha vacsora közben nem kap újabb falatokat. A gyengébb

idegzetűek megnyugtatóására megjegyzem, hogy egy közös étkezéskor alkalmával Janka külön tányéron kapott egy szelet rántott húst, amit darabokra vágva adagolt neki a professzor.

Az ma már bizonyított tény, hogy a kutyáknak is van személységük, elképzelésük a világról, vannak vágyaik, barátaik és ellenségeik, gondolkodnak és éreznek. A különbség közöttünk az, hogy csak az embernek van beszélt nyelve, aminek köszönhető a társadalom kifejlődése, a kultúra megjelenése, a modern technológiai társadalom kialakulása – esetleg összeomlása is –, de a nyelv nem zárja ki az embert az állatvilágból. Az ember gondolatának nagy részét nyelvi eszközökkel alkotja meg, az állatok pedig képi gondolkodással rendelkeznek, amiből a közösségeket alakító emberé is kiindult. A nyelv előtti emberről semmiféle adatunk nincs, a kutyák viszont itt vannak és vizsgálhatóak, a viselkedésük alapján megérthető a korai ember működése.

A könyv szereplője egyebek mellett még Károly, a Károlyi-kert parkjának fekete óriásnyula, a Balaton sirályai, vadkacsái és harcias hattyúi, egy egymászás törpemalac, a professzor fia, menyé és Manó nevű unokája, az Almádban élő barát, Jancsi, és Buborék névre hallgató kutyája, és a vékonyra szelt gyulai kolbászt osztogató Laci bácsi.

Szóval a Janka-könyv – *László Bandy* vidám-vicces rajzaival – nem egy tudományos dolgozat, hanem egy mese. De Csányi professzor meséli... **Mórocz Anikó**

2020 a fecskék éve

A madarak közül a tavasz igazi hírnökei, a fecskék megérkezése jelzi a tavasz végeleges beköszöntét.

Sajnos azonban a fecskesereg az utóbbi években ugyancsak megcsappantak. A madarak vonulását, itteni költését, szaporodását figyelő amatőr és hivatásos kutatók szerint a hazai állomány minimum a felére csökkent.

A csökkenés oka csak részben tisztázott, de biztos, hogy emberi hatás is áll a jelenség mögött.

Ha pedig így van, tehetünk is valamit azért, hogy a fecskék újra elszaporodjanak.

De miért is fontos nekünk itt, Balatonfüreden a fecskék számának gyarapodása? Hiszen fészkelésükkel üdülőkben, középületekben, sőt magánházaknál is némi kellemetlenséget okozhatnak. A fészkek és az utódok táplálása bizony piszkítással jár.

Mindezek a kellemetlenségek azonban eltörpülnek azon haszon mellett, amit ezek a madarak a káros, kellemetlen, sőt irritáló rovarok irtásával hoznak számunkra. (Nem mondható el, hogy a fecskék a légynek sem ártanak! Légynek, szúnyognak annyi, ha a fecske észreveszi őket.)

Sok mindent tehetünk azért, hogy a fecskék által okozott „károk”, kellemetlenségek megszüntethetők legyenek, és a fecskék újra szaporodni kezdjenek városunk területén.

Íme néhány gondolatébresztő javaslat:

– Mérjük fel azokat a helyeket, épületeket, ahol fecskék szoktak fészkelni.

– Világosítsuk fel az épületek kezelőit, tulajdonosait a lehetséges módszerekről, amelyekkel a kellemetlen mellékhatások kivédhetők, illetve hogyan segíthetjük a fecskék megtelepedését

– Tudatosítsuk mindenki-vel, hogy a fecskék megrognálása természet elleni bűncselekmény, állatkínzás, amit a törvény meglehetősen szigorúan büntet. (Tavaly egy ilyen eset jutott a tudomásra, sajnos későn, így nem tehettem meg a kellő lépéseket.)

– A képviselő-testület hozzon döntést a fecskék védelméről, és helyi rendelettel is szankcionálja a fecskék dűlését, a madarak üldözését!

2020 a fecskék éve. Balatonfüred város hagyományainak megfelelően álljon a természetvédelmi értékek védelmének, jelen esetben a fecskék védelmének élére!

Aki egyetért a fentebb közöltelkel, és tenni akar az ügy érdekében, kérem, lépjen kapcsolatba velem!

Dr. Kiszely Pál
30/227-9623,
pal.kiszely@gmail.com

Megjelent Gaál Antal Kutya az uszodában című online verseskötetében

KÉT EPIGRAMMA

A költészetről

más bánatán miért búsongjak
dörmögi bosszúsan a költő
aztán sóhajtva
egy papírlapot tesz maga elé
előkeres egy írószerszámot
és kellő önsajnálattal nekilát
mindnyájunk számára
komor szavakkal megfogalmazni
aznapi keserveit

A maradásról

Mindenki más világot keres.
Tudhatod: aki nem, az is.
Menjetez csak! Nekem jó ez itt,
mert más lesz majd nélkületek.

VAN ÚGY

van úgy hogy az ember
az élete folyását
egy vödör súlyával méri

mert a harmadik emeletre
fölhordani a tűzifát
néha kurva nehéz

TÖRTÉNET

láttam egy angyalt
nem álmodtam: ez a
valóságban történt

hogy milyen volt
és mit akart
arról fogalmam sincs

csak arra emlékszem hogy
csukva volt a szeme
mégis látott engem

ez a különbség köztünk

FÖLISMERÉS HELYETT

halálfüvaros megy végig az utcánkban
nyomában dermedt csönd a házfalakon
autók leállított motorral az úttesten
s a lehulló falevelek
még a levegőben megfagynak

de hát mi ez az egész?
itt vagyunk mind együtt hát ne félj
nevetés hallatszlik mindenhol
gyerünk vigadjunk
száz icce bort ide az asztalra!

Balatonfüredi FC: jövőre az NB III-ban?

Bár a 2019-20-as bajnoki labdarúgó-szezon a koronavírus-járvány miatt előbb felfüggesztették, majd befejezték nyilvánították, a közel egész éves munka gyümölcse beérett a balatonfüredi labdarúgóknál: a bajnokság lezárásakor az első helyen álltak a tabellán, öt pont előnnyel vezették a bajnokságot, így az MLSZ döntése alapján a BFC jogosult a 2020-21-es kiírásban a nemzeti bajnokság harmadosztályába nevezni és ott indulni.

Mint ismeretes, az MLSZ döntött a 2019/2020-as labdarúgóidényről, a szervezet elnökségének határozata szerint csak az NB I és a Magyar Kupa folytatódik, valamint a női első osztályban rendeznek meg néhány meccset, a többi pontvadászatot befejezettnek nyilvánították. Ez természetesen a megyei labdarúgó-bajnokságokra is áll.

A megyei I. osztályú bajnoki táblázatok jelenlegi állapota a zárótáblázat, a bajnokságoknak nem lesz hivatalos végeredményük, így nem lesznek bajnokok, érmesek, végeredmény alapján feljutók és kiesők sem. A zárótáblázatok első helyén álló csapatok lesznek jogosultak a 2020/21-es idényben az NB III-as bajnokságba nevezni. Az MTD Hungária megyei első osztályban idén a fürediek szerepeltek a legjobban, 17 fordulót követően 16 győzelemmel és egy vereséggel, öt pont előnnyel vezették a tabellát.

Egyelőre még sok a kérdés a folytatást illetően – mondta el az érdeklődésünkre dr. Csákvári Tamás, a klub elnöke. – Az biztos, hogy az NB III-as licenckérelmünket már jóváhagyták, és az MLSZ döntése alapján jogosultak vagyunk nevezni a következő évi harmadosztályú bajnokságba. A osztályváltást azonban mindenképpen egyeztet-

nünk kell az önkormányzattal – amely a fő támogatónk –, hiszen a magasabb osztály az eddigieknél magasabb összegű pénzügyi követelményeket támaszt velünk szemben. A következő szezon versenykiírása még nem ismert, így azt sem tudjuk, hogy mikor kezdődik el a pontvadászat, illetőleg annak ismeretében mikor kezdetjük el a felkészülést. Tehát ez az egyenlet egyelőre még sokismeretlen, bízom benne, hogy hamarosan tisztábban látunk majd.

A csapat legutóbb a 2015/2016-os szezonban szerepelt a harmadik vonalban, az előző három idényben egy arany- és két ezüstérmét szereztek a megye I-ben.

A 2018-as bajnokságot osztályozót játszott a feljutásért, de alulmaradt az Egerrel szemben. Idén azonban nagyon fogadkoztak a piros-fehérek: megnyerik a bajnokságot, és az osztályozó mérkőzéseken, szerencsésebb esetben, osztályozók nélkül feljutnak az NB III-ba.

Ugyan nem hirdettek hivatalos végeredményt, azért érdemes pár dolgot megemlíteni a gárdáról: az utolsó lejátszott mérkőzés után 54 ponttal, 5 pont előnnyel vezették a bajnokságot, a második legtöbb gólt rúgták (83-at), és az egész mezőnyben a legkevesebbet kapták (7-et). A legeredményesebb játékosok: Szabó Bence (16 gól, ezzel holtversenyben az ötödik helyen áll a góllövölístán), Bene Zsombor (14 gól), Henn Márk (11 gól).

A játékoskeretreltől még sok a kérdés: nem lehet tudni, kik lesznek az érkezők és távozóik, ez ügyben csak akkor dönt a vezetőség és az edzői stáb, amikor már biztos képet kapnak a jövő évi bajnokságról. Annyi azonban bizonyos, ha jövőre tényleg az NB III-ban fog szerepelni a gárda, akkor egy ütőképes csapatot szeretnének formálni, amely megállja a helyét a harmadosztályban, és remélhetőleg nem lesznek kiesési gondjai. **Csákvári Marcell**

Évzáró a BKSE-nél

Balatonfüreden fejezi be páratlanul sikeres pályafutását Fazekas Nándor (a képen balról), és elkészül több füredi nevelésű, az egyesületért sokat tevő játékos. Máthé Dominik, Zdolik Bence, Németh Balázs, Déber Bence és Orbán Barnabás sok emlékezetes meccset vívott a füredi színekért. Sajnáljuk, hogy a pályán nem sikerült elkészönni a füredi fiúktól. Valamennyiüknek köszönetet mondott Eppel János (jobbról), az egyesület elnöke, további sportsikereket kívánva nekik **KGI**

Sok sikert kívánunk Kárpáti Krisztiánnak!

Kárpáti Krisztián 2014-ben érkezett Balatonfüredre. Az a koncepció csábította ide, hogy Füreden kialakulhat egy olyan utánpótlásbázis, ami szervesen kapcsolódik a felnőttcsapatnál folyó szakmai munkához.

Így a fiatal sportolók átlépése a felnőttlétebe szerves folyamatot jelenthetne, a legtehetségesebbek képzése ott fejeződne be. Sajnos ez az elképzelés még az indulása előtt léket kapott. Mi több, György László szezon közbeni távozásával hirtelen az utánpótlásbázis egyben tartása lett a feladata. Ezt – az edzői pályáját akkor kezdő Kis Ákossal közösen – nem pusztán megoldották, hanem az egyre bővülő tárgyi infrastruktúrát kihasználva olyan eredményeket értek el, hogy ma Füred lehet az egyik bázisa a most kiépülő szövetségi akadémiái rendszernek.

Ifi, serdülő és diákolimpiai aranyak, bajnoki dobogós helyezések, szép sikerek korosztályos játékosokkal a felnőtt második és harmadik vonalban – ez lett az eredmény. Dicséri őket a számtalan füredi korosztályos válogatott, de még inkább a stabil

NB I-es játékossá érett, mi több, válogatottá lett füredi fiatal. Az nem rajtuk múlt, hogy a felnőtt és az utánpótlás szakmai munka nem tudott az eredeti elképzelések szerint egységbe forrni, és a fiatal felnőttjeink szakmai fejlődése sok esetben döccenővel járt. Krisztián a füredi munkája mellett szövetségi szinten is bizonyított. Előbb Imre Vilmos segítőjeként, majd önállóan

vezetett korosztályos válogatottakat. 2019-ben az általa irányított ifjúsági válogatott – benne három füredivel – az eddigi legjobb vb-szereplését produkálta a macedóniai ötödik helyével. Ebben a szezonban pedig egy újabb korosztályt épített fel, akikkel – feltehetőleg januárban – bizonyíthat a soros világválogatott. Sajnos az utolsó füredi szezonja csonka lett, mert az

élet közbeszólt. Egy ígéretes bajnokság szakadt félbe. Minden valószínűség szerint egy újabb bajnoki aranyéremmel búcsúzott volna tőlünk az általa irányított ifjúsági gárda, és szintén kiváló pozíciókat ért volna el a két serdülőcsapat is. Mindeközben juniorjai a dobogó harmadik fokán álltak a felnőtt NB I/B nyugati csoportjában. A mi szemünkben – a bajnokságok befejezté nyilvánítása ellenére – elérték ezeket célokat, ha most nem is vehették át munkájuk megérdemelt gyümölcsét, az érmeiket.

Nem csak munkája kötötte hozzánk Krisztiánt. Itt telepedett le és Szőlőson teremtette meg a családi bázist, ahová 2019 szeptemberében két ikerfiú, Benedek és Botond is megérkezett.

Csak sajnálhatjuk, hogy ez a közös munka most megszakad, még ha ezt ő sem így tervezte. Egy fiatal szakembernek mindig előrébb kell lépnie. Ezt Balatonfüred helyett Szeged kínálta fel neki. Így elfogadta a Magyarország egyik meghatározó kézilabda-egyesülete, a Pick Szeged által felkínált kihívást, és elfoglalja az ott kiépítendő szövetségi akadémia vezetői posztját.

Király G. István

Gyere vitorlázni a BYC-be!

A Balatonfüredi Yacht Club 2020-ban is meghirdeti vitorlástáborait gyerekek és felnőttek részére

Mit nyújtanak a táboraink, és felmerülhet a kérdés, hogy miért éppen a BYC?

Napközis táborainkban az ár tartalmazza a gyerekek elméleti és gyakorlati oktatását, és egy kétfogásos ebédet. Támogatónk jóvoltából mindennap jégrémet kapnak a gyerekek. A sportolás mellett kiegészítő programokat szervezünk a résztvevőknek: fürdőzés, úszás, tematikus programok a környezetvédelem jegyében (Bodorka-látogatás, Vitorlázeum-látogatás, Limnológiai Intézet-látogatás, vízirendészeti / vízimentés előadás). Későbbi, versenyzői képzésben való részvételi lehetőséget nyújtunk a tehetségesek számára. **Kedvezményt biztosítunk balatonfüredi lakosok részére.**

A kezdő táborainkat a 8–14 éves korosztálynak ajánljuk. A táborban elsajátítják a vitorlázás alapjait (kormányzás, vitorlaállítás, csomókötés), és a hét végére megtanulnak biztonságosan, önállóan közlekedni a vizen.

Haladó gyerektáborainkba szintén a 8–14 éveseket várjuk, de elsősorban azokat, akik túl vannak legalább két alapozó/kezdő táboron, és szeretnék magasabbra tenni a léceket. A haladó tábor során megismerkedhetnek a genakerezés és trapézolás rejtelmeivel.

Az **ifjúsági** táborban a 14–18 éves korosztálynak külön táborban bizto-

sítunk lehetőséget a fejlődésre. A két alapozó táborban való részvétel itt is feltétel.

A gyerekek között sokan vannak, akik évek óta visszajárnak a táborainkba, és az ifjúsági versenyzők közül is többen innen kerülnek ki. Jó alapokat kapnak, és évről évre szoros barátságok kötődnek itt, a klubban.

Részletek:

<https://byc.hu/gyerektabor/>

A kishajós vitorlázás után érdeklődő **felnőttek** jelentkezését is várjuk nyári táborainkba. Gyakorlati és elméleti oktatást nyújtunk egy- és többszemélyes oktatóhajókkal.

Részletek:

<https://byc.hu/felnott-tabor/>

Multivan 6.1

Mindenkit elhozhat.egy

Páratlan digitális megoldásai még több élményhez nyitnak utat.

Nagycsaládosként

2,5 millió Ft

állami támogatást

is igénybe vehet megvásárlásához.

A legújabb generáció megérkezett: a Multivan 6.1 lenyűgöző szériafelszereltséggel és az új, digitális műszerfallal már kipróbálható márkakereskedéseinkben! Belső tere a népszerű elődökhöz hasonlóan igényes és rugalmasan, könnyedén átrendeázhető. A családja mostantól az autóban is ugyanolyan komfortban érezheti magát, mint otthon, a négy fal között!

A Multivan 6.1 motorizáltságtól függő, kombinált, átlagfogyasztása: 7,0-9,1 l/100 km, CO₂-kibocsátása: 184-239 g/km. Ezen értékek a 715/2007 EK rendelet jelenleg érvényes előírásainak megfelelően kerültek meghatározásra.

*Feláras extra felszereltség. A képen feláras extra felszereltség látható.

www.multivan.hu